

Uredništvo:
Schillerjeva cesta št. 3,
dvorišče, I. nadstropje.

Rokopisi se ne vračajo.

List izhaja vsak dan razun nedelj in praznikov ob 4. uri popoldne.

Sklep uredništva ob 11. uri dopoldne.

Nefrankirani dopisi se ne sprejemajo.

Anonimni dopisi se ne uvažujejo.

NARODNI DNEVNIK

Upravništvo:
Schillerjeva cesta št. 3.
Naročnina znaša za avstro-ogerske dežele:
celoletno . . . K 25.—
polletno . . . K 12-50
četrletno . . . K 6.—
mesečno . . . K 2-10
Za **Nemčijo:**
celoletno . . . K 28.—
za vse druge dežele i. Ameriko K 30.—
Naročnina se pošilja vnaprej.
Za **oglas (inserte)** se plačuje od četverstopne petit vrste po 12 h, za večkratni natis primeren popust.
Posamezna štev. stane 10 h.

Št. 205.

Telefonska številka 65.

Celje, v soboto, 10. septembra 1910.

Cekovni račun 48.517.

Leto II.

Narodnostni konflikt v socijalni demokraciji.

Pred jednim tednom se je vršil v Kodanju mednarodni socijalistični kongres. Ta kongres, na katerem so bile zastopane skoraj vse evropske narodnosti, je storil korak, katerega ne smemo prezeti. Dunajski centralisti so stavili predlog, ki pobija avtonomistična stremjenja češke soc. demokracije, predlog, ki je prodril z večino 222 glasov. Razven 5 Čehov, glasujočih proti predlogu ter razven Fincev in Armencev, ki se niso udeležili glasovanja, se je izrekel kongres proti »separatističnemu nastopanju Čehov in proti avtonomistični organizaciji njihovih strokovnih društev. Potreba je predvsem malo globlje poseči v ta konflikt, ki je tudi za nas kaj interesanten.

Za podlago služijo socijalnodemokratski organizaciji strokovna društva (Gewerkschaften), katera naj bodo v posameznih državah združena v organsko celoto. Avstrijska strokovna društva so bila združena v dunajski centrali ter so tvorila tamkaj lastno »Zvezo«. Iz politične zgodovine zadnjih let znamo, da so začeli tudi socijalni demokrati povdarjati nacionalni moment in da so dunajski demokrati pod vodstvom dr. Adlerjevim nastopili celo proti kulturnim zahtevam slovanskih narodov (Lex Axmann na Nižjeavstrijskem!). Ta fakt je izpremenil tudi taktiko čeških sodrugov napram dunajski centrali; postajali so vedno bolj in bolj nezaupljivi; med obema taboroma je prišlo do popolnega razdora, ki se je dokumentiral v »Zvezi čeških soc. dem. strokovnih društev s sedežem v Pragi«. K češki »Zvezi« je pristopilo s časom kakih 45.000 čeških socijalistov. (Dunajska »Zveza« ima kakih 100.000 strokovnih organizirancev; pripomniti je treba, da je v dunajski »Zvezi soc. dem. strokovnih društev« včlanjeno še nekaj čeških organizacij.) Naravno je, da so zahtevali Čehi na kongresu in v strokovnih društvih samoupravo. Brnski program se je izrekel za narodno avtonomijo. Brezpomembna pa je narodna avtonomija za ono narodnostno celoto, ki se še ni gospodarsko emancipirala od tujega kapitala. Kaj nam pomaga vsa politična »svoboda«, če smo gospodarsko slabi in nam ni mogoče konkurirati na gospodarskem polju s politično in gospodarsko močnejšimi sosedi? In če so se češki sodrugi postavili na stališče brnskega programa ter zahtevali tudi avtonomijo na gospodarskem polju potem lastne organizacije strokovnih društev, ne vidimo v tem nobenega prekoračenja njihovega programa. Kaj hasne Čehom denar, ki so ga pošiljali na Dunaj! Naravno je, da so ti ustanovili lastno »Zvezo« v Pragi in se glede čeških strokovnih društev tudi gospodarsko osamosvojili. Socijalnodemokratski kongres v Kodanju je nastopil proti Čehom kot organski narodni celoti kaj čudno. Sprejela se je resolucija, ki odreja češkim socijalistom

pravico do lastne strokovne centrale. Ferdinand Lasalle je pisal leta 1859, da je socijalna demokracija istovetna z avtonomijo. Isti pisatelj pravi: »Naloga socijalne demokracije je, osvoboditi narode ter jim odpreti pot do politične neodvisnosti.« »Demokracija«, pravi dalje, »ne more z nogama teptati narodnostne ideje, kajti če to stori, izneveri se svojemu programu.« Ne čudimo se, če so češki sodrugi razočarani zapustili kodanjski kongres; saj so se posluževali svojih pravic in zahtevali avtonomijo v svojih strokovnih društvih.

Za kodanjski kongres je cela zadeva rešena, a s tem še ni rečeno, da je rešena cela sporna zadeva. Glede omenjenega prepira so avstrijski časopisi precej različnega mnenja. Krščanskosocijalna »Reichspost« se seveda veseli, da so se morali Čehi vrniti, ne da bi kaj opravili. »Fremdenblatt«, glasilo naše vlade, piše, da ne smejo interesi posameznih narodov težiti proti državi, ki ima nalogo, omogočiti narodom skupen obstoj v državni celoti. »Nowa reforma«, ugleden poljski dnevnik, popolnoma soglaša z nastopom češko soc. dem. sekcije na kodanjskem kongresu ter pravi: »Čehi pač niso mogli kot zastopniki socijalistične skupine naroda, bojujočega se še vedno za narodne pravice svoje, zavzemati drugega stališča. Odporniki takozvanih »čeških separatistov« niso ocenili sile, ki tiči v narodnem čutu ljudstva, borečega se za svoje pravo. Ta stla potlačuje dostikrat v ozadje najvažnejše materialne cilje. Mednarodnost socijalne demokracije ne more zabraniti spora, ki lahko nastane med njenimi pripadniki radi različnih narodnih zahtev, n. pr. radi jezikovnega vprašanja. Po našem mnenju ni mednarodna ideja socijalne demokracije tako dolgo izvedljiva, kakor dolgo trajajo narodnostni boji. Sicer se ne čudimo, da so zavzeli v tej zadevi napačno stališče zastopniki samostojnih narodnostnih skupin. Čudno se nam dozdeva samo postopanje poljskih delegatov. Kot zastopnikom naroda, kateremu so prizadjali socijalisti v nemški državi velike krivice, bi se morali postaviti na stran Čehov. »Kur. Lwowski«, pravi, da še ni s sprejemom resolucije nemških centralistov sporna zadeva rešena. Ta spor se bo vlekel dalje — pred vsako politično stranko v Avstriji leži še nerazrešeno narodnostno vprašanje. Buržoazijske stranke v Avstriji zahtevajo udeležitve celih vrst narodnih vprašanj in one so prisilile socijaliste, da zavzamejo napram narodnostnemu vprašanju gotovo stališče. In tu so ravno omenjena podrobna vprašanja vzrok sporu v socijalističnem taboru. Ti prepiri pa bodo trajali tako dolgo, dokler ne bode narodna enakopravnost za vsak narod v celoti rešena. O tem, da odobrujejo vsi češki listi brez izjeme postopanje svojih rojakov, pač ni treba še nadalje govoriti.

H koncu še nekaj besedij. Kodanjski kongres socijalnih demokratov je dokazal na novo, kako

komPLICIRANA so narodna vprašanja v naši monarhiji in kako malo razumevajo tudi izšolani politiki naše razmere. Samo temu nepoznavanju razmer se ima poslanec dr. Adler zahvaliti, da je prodril njegov predlog, ki pobija separatistične težnje češko-slovanske socijalne demokracije. Na socijalnodemokratskih kongresih glasujejo Poljaki, ki nastopajo že od nekdaj sem kot avtonomistična skupina, redkokdaj enoglasno; to so naenkrat sedaj storili! — Klerikalna in vladna žurnalistika dunajska odobruje torej sklep kodanjskega kongresa... škoda le, da ne pride ta glas do ušes kodanjskim sodnikom, morda jim ne bi ta solidna družba ugajala. —i—

Politična kronika.

DR KOROŠEC V ZADREGAH.

Vsled odkritij »Nar. Dnevnika« o klerikalni kravji kupčiji v Gradcu in vsled poročila, katero je poslala c. kr. štajerska namestnija »iz lastnega nagiba« o tej kupčiji v svet, je prišel g. dr. Korošec v nemale zadrege. Bridko zares, če mora človek že dva dni potem, ko je »liberalce« zaradi njihovega »izdajalskega sumničenja«, da bi se g. dr. Korošec, prepričan obstrukcionist in opozicionalec sploh mogel kedaj spustiti s toli krivično vladno ekspozi-turo v Gradcu in losvonromovskimi nemškimi nacionalci v kake dogovore, priznati, da je bil reš v Gradcu — seveda v svrhu neobveznih dogovorov! In sila uspešni so morali biti ti dogovori, ker je sklicanje dež. zbora dne 20. septembra prav verjetno! Čemu bi se neki govorilo sploh o sklicanju — če bi junaški zagovornik slov. narodnih pravic g. dr. Korošec izjavil, da bode dosledno po svojih grožnjah in obljubah tako dolgo obstruiral, da se spremeni »sedaj vladajoči sistem v deželi in dobe Slovenci iste pravice, ki jim po njihovem številu in davčni sili gredo.« (»Straža« v x-številkah.) — »Stražina« ponižna notica o Koroščevih pogajanjih v Gradcu pa nam pove še tudi marsikaj drugega. Ker smo očitali dr. Korošču, da dela brez vedenja in odobrenja svojih politično zelo samostojnih kolegov politiko v Gradcu in sklepa brez vsakega mandata svojih tovarišev, zlasti pa široke spodnještajerske politične javnosti, kravje kupčije z Nemci in namestnikom, je sklical bojda v četrtek sejo deželnoz. slov. kluba v Št. Ilju! Radi bi vedeli, koliko klerikalnih poslancev je bilo sploh navzočih pri tej »seji« in kako temeljit je moral biti razgovor o tako važni stvari, kakor je obstrukcija v štaj. dež. zboru na tako razburljiv dan! Ta »seja«, na kateri je bojda dr. Korošec »poročal«, je seveda le pesek v oči — in dokaz, da je šel dr. Korošec k namestniku na dogovor brez vsakega oficijelnega dovoljenja svojega kluba in kar je več, odbora Kmečke zveze! Iz tega primera se zopet lahko učijo klerikalci, kak

LISTEK.

Institutka.

Roman.

Spisal Fedor Gradišnik.

VII.

Stotnik Kamilo Odenberg je prihajal še vedno vsak teden po dvakrat na grad gospoda Erazma. Toda v zadnjem času je postalo tu vse tako nekam čudno in tajinstveno, da se je radovedno povpraševal: Kaj neki to pomeni? Grajščaka itak ni bilo skoraj nikdar doma, Oskar je posedal ves božji dan v biblioteki, Helena pa je bila tiha in malobesedna, kot da se je zgodilo bogve kaj.

Kamilo je ugibal na vse mogoče načine, kaj bi bilo vzrok temu čudnemu preobratu, a uganiti ni mogel ničesar pravega... Tako dolgo že občuje z gospo Heleno, poznal je njeno dušo do dna — tako je vsaj domneval — a nikdar še ni bila tako čudna, kakor zadnji čas...

Kje tiči vzrok?...

Mislil je že, da je Erazem kaj izvedel o njunem razmerju in da je poklical vsled tega Heleno na odgovor... Toda ko bi bilo to vzrok njenemu čudnemu vedenju, bi mu bila gotovo kaj povedala... Saj doslej vendar ni imela nikakih skrivnosti do njega... zaupala in povedala mu je vse, karkoli je hotel izvedeti... Ničesar ni bilo, kar bi mu moglo ostati prikrito...

Po dolgem premišljevanju je prišel do zaključka,

da je morda bolna, saj drugače ni mogoče, da bi bila tako redkobesedna in očitno potrta... Toda kaj naj bi ji bilo?... Saj bi mu vendar tudi to povedala!...

Kadar je prišel k nji, jo je našel skoraj vedno v njenem budoarju... Ležala je navadno na divanu, pretegovala se od dolgega časa in čitala...

»Čemu čepiš vedno v sobi, Helena!« ji je dejal nekoč. »Ali si popolnoma pozabila na tvoj prostorček, tam v grajskem gozdičku? Helena, glej, tako lep dan je zunaj, ti pa čepiš v tej zaduhli sobi in se dolgočasiš!«

Vzravnila se je nekoliko na svojem mehkem ležišču... oprla se na dlani svoje mehke, polne roke ter se obrnila tako, da je zrla Kamilo naravnost v obraz... Pogledala ga je od tal do vrha in ta pogled je bil tako čuden in nenavaden...

»Dolgočasim se?« je vprašala zategnjeno in malomarno. »In zakaj se dolgočasiš?«

Kamila je pogrelo po vsem telesu... Kaj pomeni to vprašanje... ali ni v njem zapopaden tudi že odgovor? Ali ni namenjeno njemu?...

Že ji je hotel odgovoriti, toda Helena ga je prehitela:

»Vidiš, Kamilo, tako enolično je to življenje, ki ga živim. Nobene izpremembe... dan za dnevom vedno isto... vedno eno in isto... Dolgočasim se, v resnici tak dolgčas mi je kakor menda nikomur drugemu na svetu!«

Kamilo se je začudil.

»Toda Helena,« je dejal in jo gledal z velikimi začudenimi očmi. »Helena... kako, da si zapazila

to svojo zapuščenost šele v zadnjem času? Poprej mi nisi nikdar tožila o dolgočasu!«

»Ne? — Oh, potem pa v resnici hitro pozabljaš, Kamilo!... Ali ti nisem vsakokrat, kadar si prišel, pripovedovala, kako neizmerno počasi mi teko ure... Da mi je en dan cela večnost... in da ginevam od dolgočasia?... Ali si že popolnoma pozabil na to, Kamilo, kaj?«

V tistem trenutku se je Kamilo sklonil k njej in jo poljubil...

»Ti norček moj mali!...« je dejal nežno in jo pogladil po njenih bujnih, ogljenočrnih lasih... »Hotela si me malo potegniti, kaj ne Helena?«

Začudeno mu je zrla v obraz.

Ne razumem te, Kamilo... Iz česa sklepaš, da sem te mislila potegniti? Iz česa?...

Govorila je silno resno in njen obraz je bil strog in dostojanstven.

»Ali mar nisem govorila resnice? Ali mi moreš ugovarjati?«

»Da, Helena.«

Kratek in določen je bil ta odgovor in Helena se je popolnoma zravnila na svojem ležišču.

»Res je, da si mi večkrat govorila o dolgem času, ki te mori, kadar mene ni pri tebi... toda da se dolgočasiš tudi v moji navzočnosti, to mi je popolnoma novo!«

Helena je molčala. Niti besedice ni odgovorila na zadnje Kamilove besede, vrgla se je zopet na divan in globoko zavzdihnila...

»Helena,« je povzel po kratki pavzi zopet Kamilo, »Helena, povej mi, ali si morda bolna?«

»demokratizem« vladajo v njihovi stranki! Odborniki Kmečke zveze pa lahko znova vidijo, da so le žalostni in brezpomembni priveski mariborske duhovščine! — In še več! Dr. Korošec si ni upal v »Strazhi« povedati, da je imel pri namestniku skupno konferenco z Nemci, nacijonalcji kakor klerikalci! Seveda, to poročilo bi bilo na eni strani čudna karikatura slov. odločnosti Koroščeve napram političnim vodjem tulečih losvonromovskih barab in pastorej v Št. Ilju — na drugi pa bi dokazovalo, da je bil ta sestanek pripravljen že davno poprej in da so se vršili dogovori natančno po informaciji »Narodnega Dnevnika« že dolgo pred 6. in 7. septembrom! Kajti če bi prišel dr. Korošec kot nedolžna ovca šele 6. septembra v namestnikovo žrelo, bi ne bilo mogoče že kar 7. sklicati pri namestniku skupne konference z Nemci! Pa kaj bi pravili in dokazovali! Najlepši dokaz za to, kako dobro smo vedeli v Celju, kaj se godi v Gradcu, so klerikalne grožnje raznim namestiškim uradnikom, češ, da so nas informirali in izdali klerikalce — dasi nimamo z dotičnimi gospodr prav nobenih zvez! Dejstvo je, da so klerikalci kot skoraj edini zastopniki spodnještajerskih Slovencev v Gradcu napravili prvi korak pod sramotni kaudinski jarem...

NOVA HRVAŠKA STRANKA.

Odbor, katerega je izvolila hrvaško-srbska koalicija za sestavo programa nove enotne hrvaške stranke, je s svojim delom gotov; hrvaška napredna in pravaška stranka sta izdelani skupni program odobrili in s tem je njuna fuzija v novo stranko izvršena. Formalno bo ta akt končan in odobren v seji hrvaško-srbske koalicije dne 13. septembra; na tej seji se bode objednem uredilo razmerje nove stranke k srbskim samostalcem. Ta politični dogodek je izvanredno važen, ker ustvarja enotno, močno narodno stranko, ki bode sposobna za politično delo in vladu v deželi. Razmere na Hrvaškem so se s tem političnim dogodkom precej pojasnile: v ospredju nova, narodna hrvaška stranka, v ozadju na eni strani vladinovci, na drugi pristaši dr. Milana Starčevića in združeni franko-furtimaši. Program nove stranke sicer povdarja čistost nagodbe in stremiljenje do končne ureditve odnošajev med Ogersko in Hrvaško, v ostalem pa računa s praktičnimi narodnimi potrebami. Največji del 9 člankov obsegajočega programa se bavi z agrarno in obrtno politiko, reformo uprave in uvedbo splošne in enake volilne pravice. Kulturni del programa računa z najrazličnejšimi elementi, ki bodo zbrani v novi stranki in povdarja, da mora biti šolska vzgoja npravno-verska in da stoji nova stranka na stališču ravnopravnosti vseh veroizpovedanj. Kakor rečevo, program obsega najaktualnejše narodove potrebe in je tak, da ga lahko sprejme vsak naroden Hrvat. Izstop duhovniških poslancev iz pravaške stranke pa znači vendar, da se tudi na Hrvaškem razmere počasi razvijajo k ločitvi naprednih in nazadnjaških elementov. Novo hrvaško stranko je ustvarila sila sedanjega političnega položaja; po našem mnenju znači ona le prehodni stadij — a to na dobro naprednjakom.

Otvoritev Št. Ijskega doma.

Maribor, 9. septembra.

Klerikalni Šentiljski dom so otvorili 8. septembra pri udeležbi 2000 do 3000 ljudi iz raznih krajev. Največ tujih udeležencev je bilo iz Ljubljane in iz Maribora. Ne bom tukaj opisoval teka veselice in nje razvoja, štel trobojnice in druge podobne stvari. Povedati hočem le splošno nekaj o nastopu »Orlov« in o nemškem nasilju.

Ob ¼ 2. uri bi se imel vršiti od kolodvora po cesti do Šentiljskega doma slovesen sprevod z zastavami in godbo. Vršil se je res, igralo se je tudi, a sprevod to ni bil. »Orli«, ki so bili že zbrani na slavnostnem prostoru, so odposlali le tri svoje člane

k sprejemu. Gotovo so menili ti »junaki«, če že moramo biti tepeni, naj bodo samo trije izmed nas, a ne vsi. »Straža« se pač lahko tukaj sama sebe opsuje z žalci, kakor je to delala ob priliki sokolskega zleta v Guberje. S tem vlakom so se pripeljali tudi nemški razgrajči. Zandarmerija je takoj stopila med nje. S tem bi se sprevod lahko vršil mirno in sijajno, ali pomešalo se je vse tako, da človek ni vedel, pri čem da je. Nemci so pravili: »Wie Kraut und Rüben«. Pri telovadbi »Orlov«, za katere pa je bilo med občinstvom bore malo zanimanja, se je pač jasno videlo, da ti ne bodo nikdar v sanjah dosegli sokolov. Proste vaje so se izvajale slabo, pod vso kritiko. Mnogo telovadcev ni niti vedelo, kaj telovadi. To naredi še celo vojaštvo svoje proste vaje vse boljše. Tem vsaj ni treba šteti, kakor se mora »Orlom«. Vaje na orodju so bile nekatere dobre, ali da bi pokazali kako lepo skupino vaj, kaj kombiniranega, o tem ni bilo govora. Poznalo se je, da ni nobene organizacije, nobenega pravega vodstva. S tem, da umevajo na pozor stati pozor in na odmor si oddihati, s tem še ni pokazano ničesar. Pri telovadbi sokolov grmi aplavz na aplavz, a tukaj se je čulo le tu in tam ploskanje. Res navdušenosti je manjkalo, kakor na eni tako na drugi strani. Vaje s sabljami pa so se mi dozdevale prav tako, kakor če se spreja na dvorišču mlada petelina, kojima še komaj pričenja rasti greben.

Bolj prijetno je bilo potem, ko so se oglasili pevski zbori. Pelo se je veliko in lepo. Udeleženci iz Kranjskega in iz Štajerja, kateri še niso videli in okušali bojov na jezikovnih mejah, so imeli tu prilike dovolj, videti stvari, katere jim dajo misliti. Takega nsramnega nasilja še ni bilo tako kmalu. Nemške barabe so se nalašč zbrale na ta dan, da bi kazale svojo vsenemško kuturo v slovenskem Št. Ilju. Redakterjem »Tagespošte« bi pa svetovali, da bi si ogledali te ljudi in potem bi še le naj pisali, kdo je povzročitelj nemirov. Med to fakinažo, ki je obstajala iz buršov in mriborskih komijev, ni bilo niti sledu o kaki dostojnosti. Sipali so na mirne Slovence, ki niso niti reagirali na psovke, »heil« klice in tudi grožnje. Okoli ust se jim je penilo od onemogle jeze, kakor spehanemu konju. Varna ni bila pred temi faloti niti ženska, niti otrok. Zandarmerija je imela dovolj posla. Samo nasproti Slovincem bi nastopala vse drugače, ako bi se vedli tako.

Mimo nemškega doma je moral malone za vsakega Slovence iti po en orožnik in še je bil v nevarnosti, da ga pretepejo. Nazaj grede so si Slovenci izbrali drugo pot mimo cerkve po glavni cesti. Fakinaža pa je kakor zverina, spouščena iz zverinjaka, pribežala na cesto, se drla, penila in grozila. Ti obcestni tolovaji so se lotevali posameznikov tudi dejanski.

Po devetih zvečer, ko se je večina gostov odpeljala, so se odpeljali tudi razgrajči v Maribor, vpili po ulicah na Grajskem trgu napadli dejansko nekega Slovence, ga pretepali, dokler ga ni nek narednik rešil iz rok divjakov. O policiji ni bilo ne duha ne sluha, kakor bi je Maribor sploh ne imel. Seve, če pa kak Slovenec malo-glasneje slovenski govori, takoj jih je cela gruča blizu. To je slika razmer in pravice v enakopravni Avstriji.

Okoliški, mariborski in tudi drugi Slovenci pa si naj zapomnijo Št. Ilj! S tem je povedano dovolj, saj so sami vse videli; skoro vse mariborsko Slovenstvo, brez razlike naziranja je prihitelo na ta dan v Št. Ilj, čeprav je bila prireditelj klerikalna. Mi takega takta od klerikalcev napram našim prireditvam niti ne pričakujemo. Saj so lani pri nastopu sokolov v Rušah, ki se je vršil tudi na jezikovni meji, raje šli drugam in se je neka Marijina devica v »Našem domu« zaletavala v sokole in dekleta, da so baje z njimi koketirala. No, tudi pri tej slavnosti niso molili rožnih vencev. Kaj pa, tukaj to ni »greh« in »grdo«. Koncem konca omenjam še to, da bi pri taki velevažni slavnosti moralo biti pač malo boljše vodstvo in več sijaja.

Ail ste že poravnali zaostalo naročnino?

Kakor je znano, imajo vsi slovenski listi velike križe s svojimi naročniki, ali jasneje povedano: neplačniki. To nam potrjujejo neprestani opomini v njih predalih. Da tudi naš list ni brez teh križev, je umljivo; zategadelj ponovno prosimo, naj naročniki, kateri dolgujejo na naročnini, porabijo zadnjič priložene položnice v poravnanje zaostale naročnine, ker tudi naš list nima le samo dolžnosti temveč tudi potrebe. — Pri izdajanju lista so veliki stroški. List, ki ima dobre predplačnike vedno dobro izhaja, četudi je naročnina še tako nizka. Zategadelj opozarjamo vse iste, ki jim je potekla naročnina, da isto obnove. — Posebno pa prosimo za poravnanje stare naročnine iste naročnike, ki še dolgujejo za lansko leto. — Kdor ne plačuje redno naročnine, se ga tudi ne more smatrati za dobrega somišljenika. Pri plačevanju — prosimo — naj navede vsak p. n. naročnik številko, katero ima na ovojnici. — Vsem p. n. naročnikom, ki so se odzvali našemu pozivu in nam doposlali zaostalo naročnino odnosno naročnino v naprej, se toplo zahvaljujemo in se priporočamo njihovi nadaljni naklonjenosti. — V nadi, da store tudi drugi naročniki svojo dolžnost in nam nakažejo po zadnjikrat priloženih položnicah — zaostalo naročnino.

Upravništvo »Nar. Dnevnika«.

Dopisi.

Iz Ptuj. Renegatstvo je sodrga, ki je odpadla od svojega naroda ter se prišteli iz dobičkazelnosti tujemu narodu. Neznajčnost je njih prva in najboljša lastnost, podlost in nesramnost pa čednosti, ki sta zvesti spremljevalki vsakega renegata. Da ljudje take pasme niso zmožni nobene dobre misli in nobenega čina, kateri bi jih v očeh sočloveka moralno povzdignil in njim pridobil simpatije, je znano. Ti ljudje se morejo ponášati le z pouličnimi pobalinstvi in poboji, ktere pa izvršujejo le zavratno, v premoči in v varstvu za njimi stoječih mogotcev. (Ptuj, Maribor in Celje).

Ako pa ti ljudje nastopajo javno, da bi pred svetom pokazali disciplino in sad svojega dela, se pred ravno istim svetom osmešijo ter pokažejo vso nagoto duševne revščine in nezmožnosti za vsak višji cilj. To je pokazala turnarska slavnost v Celju, isto »feierwerkarska slavnost« v Ptuj in od Mariborčanov pa še niti slišali nismo, da bi obče skušali kaj prirediti.

Z zadnjo prireditvijo dne 4. 9. t. l. se ptujski renegati niso osramotili le pred Slovenci v Ptuj in okolici, ampak tudi pred svojimi kolegi iz nemških krajev. Tujci so se v bratskem pardon renegatskem objemu Ptujčanov čutili tako dobro, da so že ob ¾ 6 zvečer vsi zbežali. Nek tujec je bil tako negalanten, da je v nemški hiši vrgel Ptujčanom v obraz: »Ihr seid Räuber und Auszieher aber keine Deutschen«. Naši renegati so postali zbog te nehvaležnosti nevoljni ter so ne ljubelega kritika trikrat zapored vrgli iz nemške hiše. Seveda je fantič tudi pokazal sorodno kri ter je bojda v potrdilo svojih besed pripeljal

Molčiš?... Govori, Helena, lepo te prosim, govori!... Zakaj me mučiš, ko vendar veš, da te ljubim tako goreče in ognjeno, kot te ne more ljubiti nikdo na svetu... »

Njegov glas je postajal mehek, prosee, in ker tudi sedaj ni dobil odgovora, je Kamilo pokleknil pred Heleno in jo začel strastno poljubljati... »

»Tako blazno te ljubim, Helena«, je govoril v silnem razburjenju, »da bi umrl, ko bi te moral zgubiti... Ti si edina na vesoljnem svetu, na katero mislim noč in dan, edina, ki jo je vzljubilo moje srce, ki te bom ljubil večno, večno... »

»Edina?...« je dahnila Helena komaj slišno in pogledala Kamila globoko in resno v oči... »

»Edina?...« je ponovila še enkrat, nato pa je zmajala z glavo in se bridko nasmejala... »

»Ti dvomiš?...« je vzkipe! Kamilo in planil kvišku. »Sedaj, po preteku desetih let se upaš dvomiti o moji zvestobi in ljubezni?... Ali si naenkrat pozabila, da sem posvečal vsak svoj prosti trenutek, ves svoj svobodni čas le tebi, edino tebi in nikomur drugemu?... To vse, to vse si pozabila, Helena, in zdaj se upaš trditi, da nisi bila edina, ki sem te ljubil, ki te ljubim in te bom ljubil, dokler bom živel?...«

Kot bi bil blazen, tako je govoril te besede... V eni sapi, trdo in sunkoma je govoril, begal po sobi sem in tja... obstal za trenutek pred ležiščem, kjer je ležala Helena mirno in ležerno, kot da se ni zgodilo prav nič... potem je planil k oknu, ga nastežaj odprl in hitel zopet k Heleni... »

»Nobenega odgovora... niti besedice... niti ene besedice, Helena?...«

Tresel se je po vsem telesu in y obraz je bil bled kakor zid... Stekleno in divje je gledal Heleno, ki se ni ganila s svojega ležišča... stiskal je pesti kot bi hotel planiti nad njo in jo udušiti... »

»Govori, Helena, zapovedujem ti, da govoriš, sicer ne vem, kaj se zgodi...«

Kakor kletev, kakor strašna grožnja se mu je izvililo iz prsij in ves obraz se mu je čudno izpremenil... »

Tedaj pa se je Helena obrnila k njemu, počasi in leno... njena lahna domača obleka se je tesno oprijela njenih polnih udov... podprla si je z obema rokama svojo črno glavico in njene velike, ognjene oči so ležerno in pomilovalno pogledale Kamila, ki je bled in razburjen stal ob divanu... In mirno in počasi je pričela govoriti:

»Nikar se ne razburjaj, Kamilo, ko vendar nimaš prav nobenega vzroka za to... Povedala sem ti samo resnico, golo in čisto resnico in nič drugega... Glej, bili so časi, ko sem mislila noč in dan samo nate in na tvojo ljubezen do mene... Še pred kratkim, pred par dnevi je bilo to... Toda jaz sem čudna ženska. Šele sedaj vidim, kako čudna sem. Živim pač trenutku in pozabljam na preteklost, kakor se pozabi tako marsikaj na svetu in v življenju. Ti si mi bil vedno človek, ki je popolnost sama... Niti trenutek nisem dvomila o tvoji ljubezni in zvestobi do mene in tudi sedaj niti najmanjše ne dvomim, da me imaš še vedno rad... Toda v zadnjem času se mi je vsilila čudna in nenavadna misel v glavo... in na noben način se je ne morem iznebiti. Ne vem, kako je moglo priti tako, da sem pričela misliti šele sedaj po tako dolgem času na to... A po-

magati si ne morem... Vidiš — in tako sem prišla do tega... kar sem ti že povedala... Edina pač nisem bila, ki si jo ljubil v svojem življenju... »

In zopet tisti čudni, zmagoslavno-zaničljivi pogled iz njenih demonskih oči, tisti pogled, ki je Kamila žgal in pekel s peklenskim ognjem... Hote! ji je že nekaj ugovarjati, a ona je zamahnila z roko in govorila dalje z istim mirnim, hladnim, glasom, kot poprej:

»Kaj ne, da mi pritrdiš, Kamilo? Seveda, saj mi moraš pritrčiti! Tega si vendar ne domišljuješ, da sem tako naivna in otročja...«

»Helena, s tabo danes ni mogoče govoriti!...« je vzkliknil naenkrat Kamilo. »Zdaj razumem, kaj misliš, a odgovoriti se mi ne zdi vredno...«

»Tako, ne zdi se ti vredno?... Hahaha!... Kako, da se ti je zdelo vredno potemtakem celih deset let občevati z mano?... Zato, kaj ne, ker sem ti ves čas molčala in si govoril le ti? To ti je seveda ugajalo — če ti pa enkrat povem svoje mnenje o tebi, potem, o, potem se ti pa enostavno ne zdi vredno odgovarjati!... Hahaha!... Takšni ste pač moški!... Vse mogoče stvari uganjate v svojem življenju, sama pregreha vas je in hudobnost, ko vam pa kdo le namigne o tem — tedaj se takoj lepo potuhnete, naredite sila nedolžen in bogaboječ obraz in ne zdi se vam vredno niti odgovarjati!... Ali je resnično tako, ljubi moj Kamilo, govorim li istino, ali se boš morda še osmelil trditi, da lažem?...«

(Dalje sledi.)

„odlikovanemu“ predsednika ptujskih ognjegascev prav močno zausnico.

Ker so na eni strani tujci zbežali, drugi tujci pa bili negalantni, so je iznajdljivi renegati pogruntali takole: Veselica se zaključila in nadaljuje dne 8. 9. t. l. takrat so sami, od drugod došli Nemci so nam sitni. Tako se je zgodilo in dne 8. t. m. ob pol 4. se je zopet vršil slavnostni sprevoz.

Tukajšnji sodnik dr. Wressnigg je jahal Ornikovega suhljatega vranca kot ravnatelj in ob enem pojacil cirkusa fumagali, našemljen z rudečim frakom, zelenimi hlačami, rujavo srajco, primernimi barvami v obrazu in hoch (heil) cilindrom. Da gospod doktor, prava karikatura resnične opice ste bili. Gotovo ste se poprej predstavili svojemu šefu dr. Glasu, kje Vaš ornat uradno odobril, da ne bo zopet kake krivične disciplinarne preiskave. Njemu ob strani so jahali sodn. oficijanti Skerbisch, Starkl in Božič, vpremljeni seveda primerno svojemu predpostavljenu. Ene izmed šem ni bilo spoznati, bila je gotovo veliko dostojanstvo in gotovo kaka oseba od sodnije.

Tako se je zopet enkrat ptujski sodnija izkazala. Te duševne reve so jahale po mestu. Boljše rodbine so zapirale okna da bi ne videle vzvišenih činov svojih junakov.

Cirkus fumagali je imel na Ornikovem keju svoj šotor. Dr. Wressnigg je kot ravnatelj in ob enem pojacil stal na zvišenem prostoru napravljene iz konjakovih zabojev ter je kot tak od pijanosti se zibaje z zamolklim glasom klical: Hereinspaziert hereinspaziert meine Herrschaften! Ein ganz neues Programm! Predstavljala se je rusko-japonska vojska, kjer se je smešilo Slovence in Slovane v obče.

Dokler je bilo svetlo, se veselica ni hotela razviti. Pač pa v mraku. No in takrat so se dogajale stvari, da Bog pomagaj. Nekaj pa našim renegatom vendar moramo priznati! Čujte! Deklicam, ki še niso stare 20 let je bil vstop prepovedan. Ali se poznajo!! To je baje nasvetoval dr. Wressnigg. Heil!

Brežiški Sokol je priredil v prid društvu »Sokolski dom« v nedeljo dne 4. septembra 1910 veliko narodno veselico v vseh prostorih »Nar. doma« v Brežicah. Po vseh pripravah sodeč, bi se morala vsa slavnost kar najsijajnejše obnesti. A sreča nam ni bila mila. Preden so se s popoldanskim vlakom pripeljali mili gostje iz Zagreba in oni od strani Zidanega mosta, se je vsula huda ploha in zdelo se nam je, da se je vse zaklelo proti nam. A naši temni obrazi so se nam razjasnili, ko je z vlaki prispelo toliko občinstva, kolikor ga v takem slabem času res nismo pričakovali. Prišli so bratje Hrvati s Sokolicami v lepem številu, na čelu jim veteranska glasba iz Zagreba, polnoštevila srbska fanfara, videli smo celo enega Bulgara v kroju. Od Severa so prihiteli vrli Krčani, Rajhenburčani, Sevnici in drugi. Vse došle goste je z izbranimi besedami pozdravil podstarosta br. dr. Stiker; pozdravnemu govoru so se seve takoj odzvali bratje Hrvati in Srbi v navdušenih besedah. Na to so korakali Sokoli v četverstopih, drugo občinstvo pa za in pred njimi proti mestu, kjer nas je čakala na meji žandarmerija, pozvana iz cele Spodnje Štajerske od našega skrbnega okrajnega glavarstva; o njem in njegovem postopanju napram brežiškemu slovenskemu življu bomo izpregovorili resno besedo na drugem mestu. Omenim samo, da se je ves sprevoz izvršil za nas veličastno, mirno in dostojno tako, da žandarmerija ni imela niti jednega slučaja, kjer bi morala posredovati. V Narodnem domu pa smo našli že vrle Samoborčane potem Sokole od Sv. Križa-Kostanjevice, kateri so se pripeljali z vozovi. Naenkrat so bili precej obširni prostori do zadnjega kotička zasedeni. Težko je bilo sedaj pri tako velikem navalu vsem naenkrat zadostiti in postreči. A naše dame so izborni vršile svojo nalogo; kako tudi ne, ko so vendar delale, pripravljale in zbirale že cele tedne. Največ zaslug so si gotovo štele gospe Mici dr. Stikerjeva, Olga Balonova, Ivanka Levakova in Olga Schwejgerjeva. Tem na strani so stale in pridno pomagale pri prodaji kave, peciva, jestvin, vina, šopkov itd. sledeče gospe in gospodične: Ga: Marijanka Pelikan in J. Požarjeva, gce. Ivanka Balon, Katica Boecio, Frida Frece, Tončka Janežič, Lojzka in Pepca Mastnak, vse tri gospodične Novakove, Tončka Stöger, Linči in Hilda Stumberger, obe gospodični Schweiger in dr. Ako bi ne imeli tako marljivih, delavnih in vsestransko agilnih dam, bi se ne zamogla veselica pri tem slabem vremenu za nas tako častno in v materijelnem oziru tako

ugodno obnesti, kakor se je obnesla. Prisrčna hvala vsem, kateri ste nam pripomogli do tega našega uspeha. Ob zvokih godbe, pri popevanju naših milo donečih slovenskih pesmi nam je čas kaj hitro potekel. Videli si same vesele obraze, saj se je točila tudi priznana dobra vinska kapljica, katero so nam posebej za našo slavnost podarili ga. Olga Balon in Ivan Malus iz Bizeljskega, dr. Matija Schmiermaul iz Sremiča in Andrej Levak iz Sromelj, katerim bodi na tem mestu izrečena najprisrčnejša zahvala. Da se naš narodni življaj še bolj okrepi in se več zavednosti zanese med naše kmetsko ljudstvo, bi bilo želeli, da bi nam vrli Brežičani priredili še več sličnih slavnosti, kakor je bila ta dne 4. septembra.

VIII. avstrijski vinarski kongres na Dunaju.

Dunaj, 8. sept.

Današnji seji vinarskega kongresa je predsedoval g. dvorni svetnik dr. Ploj. — Profesor dr. Linsbauer je referiral o zbiru vrst (sort) v vinogradništvu. Poročilo je bila dovršena učenjaška razprava. Po njem se je vnela živahna debata, katere sta se udeležila v prvi vrsti ravnatelj Belle iz Št. Jurja in dr. Kaserer. — Ravnatelj Zweifler je govoril o nameravanem vinskem davku in se je sklenila na njegov predlog rezolucija proti vsakemu vinskemu davku — tudi proti davku na vina v steklenicah in šumeča vina. Rezolucija je bila seveda enoglasno sprejeta. Konečno je še poročal ravnatelj Zweifler o vinskem zakonu. — Zvečer nam je zopet priredil nižjeavstrijski deželni odbor v paviljonu spodnjeavstrijske deželne vzorne kleti v lovski razstavi sprejemni večer. Udeležencem se je tam ponudilo 12 vrst najfinjših nižjeavstrijskih vin. Pozdravni govor je imel v imenu nižjeavstr. dež. odbora referent za vinarstvo Mayer. Povdarjal je lepo slogo na kongresu, dasi so zastopane na njem vse avstrijske narodnosti in stranke ter ga stavil za vzgled marsikateri važnejši avst. korporaciji. Posebej je napil knezu Lobkovicu, dež. maršalu češke kraljevine. Nižjeavstr. dež. odboru je napil dr. Ploj; sledila je še vrsta resnih in šaljivih napitnic.

Štajerske novice.

Izjava. Mariborski list »Straža« dolži gg. uradnika M. in P. v Gradcu, da sta nas informirala glede brezobrestnih posojil, ozir. o vzrokih, zakaj se ista štaj. vinogradnikom niso izplačala. Zvedel sem z obžalovanjem o tej neutemeljeni obdolžitvi, s katero bi radi lastni rojaki škodovali slov. uradnikom in izjavljam, da ni bilo niti vodstvo narodne stranke niti uredništvo »Narodnega Dnevnika« niti jaz sam letos v kakršnikoli ustmeni ali pismeni zvezi z gg. M. in P. in torej tudi nismo dobili od njih nobenih kakršnihkoli informacij. — Dr. V. Kukovec, deželni poslanec.

V Žalcu se bode vršil prihodnjo nedeljo, 18. sept., shod narodne stranke. Govoril bode deželni posl. dr. V. Kukovec o položaju v štajerskem deželnem zboru.

G. dež. odbornik Link se je hudo razjezil na naš list. Spomnili smo pred nekaj dnevi našo javnost ponovno na dejstvo, da je štaj. dež. odbornik in finančni referent dr. Link ob enem interesent pri štaj. eskompni banki v Gradcu. To bi samo na sebi ne bilo ničesar hudega — in bi nas zasebni denarni posli in dividende g. dr. Linka dalje ne brigale. Ali stvar postane za nas zanimiva kakor hitro najema štaj. deželni zbor brez dovoljenja štaj. dež. zbora draga posojila pri tej banki. Očitati smo to g. dr. Linku že ponovno — a stvarno nam ni ničesar odgovoril temveč nam samo grozi, da bodo »merodajna mesta ta sumničjenja (!) upoštevala«. O stvari se bo še govorilo in bomo videli, če bode štaj. deželni zbor tudi tako navdušeno branil Linkove denarne transakcije ko »Grazer Tagblatt«.

Pol. društvo »Sloga« v Ormožu priredi dne 18. sept. dva ljudska shoda in sicer po rani maši v Galičevi gostilni pri Sv. Bolfanku in ob 3. uri pop. v Miklovi gostilni pri Veliki nedelji. Na obeh shodih govori dr. posl. dr. Ploj.

Celjska podružnica »Prosvete« priredi v soboto 17. t. m. v veliki gostilniški sobi celjskega Narodnega doma svoj ustanovni občni zbor. Ker je na dnevnem redu tudi več predavanj (o verskem vprašanju, dosedanjem delu »Prosvete«, narodnostnem stanju v celjski okolici), pričakujemo tudi iz vrst celjske inteligence obilo udeležbe.

Ciril - Metodova jubilejna slavnost v Mozirju. Tudi naša mozirska - gornjesavinjska žensko podružnica ni hotela letos zaostati, da ne bi ob družbinem jubileju proslavila zaščitnice slovenske mla-

dine — slovenske šolske družbe. V osredju prireditve je bila šolska mladina, ki je s svojim lepim nastopom pač zaslužila večjo udeležbo domačinov. V velikem številu so nas ta dan počastili naši sosedje, zlasti omenjamo šoštanjski »Sokol«, ki je nastopil z naraščajem in prostimi vajami in vajami na bradlji. Navzoče občinstvo je »Sokole« navdušeno pozdravljalo. Imenom odbora žen. podružnice je pozdravila navzoče gđ. Tonči Ježovnikova, gospod potovalni učitelj I. Prekoršek pa se v svojem govoru spominjal jubileja C M družbe ter zlasti pohvalno omenjal, da mladina v tako odlični meri sodeluje pri delu za narodno obrambo. Mozirske gospe in gospodične, na čelu jim gospa dr. Goričarjeva, so nam pripravile prijetne šotore, kjer se je razvilo pravo živahno življenje, pogostilo se je tudi otroke. Mozirski podružnici in mozirski mladini pa kličemo: usprej tako!

Iz Celja. Naš gaberski popotnik je te dni zašel tudi v Celje in je baje videl, da tobakarna v Narodnem domu kupuje pecivo, katero prodaja, od znanega »slovenskega« peka Achleitnerja. — Vprašamo samo najvljudnejše, če je to res?!

Iz Gaberja nam piše popotnik: Te dni je prišel neki večer v gostilno k g. Čečku neki pomočnik od nemškutarskega peka Lesjaka s krvavim vratom. Pravil je, da ga je »mojster« brez vsakega vzroka v delavnici napadel in davil. Lepa reč to! Zdaj si bodo ti nemškutarčki svojo jezo zaradi volitev menda na ta način hladili. — Te dni sem prišel tudi v gostilno Lassmance, ki je bila tudi »nemška« volilka. Vsedem se za mizo in čakam, da mi kdo postreže. Pa je prišla k meni natararica — z repom in štirimi nogami v podobni podgane in me prijazno gledala. Da mi je to vzbudilo neverjeten apetit, se razume samo ob sebi. Da, da, snaga nad vse!

Iz Žalca. Hlapec Josip Gril je ukradel g. F. Piklu v Žalcu kolo, vredno 250 kron in še nekaj drugih predmetov. Tatu so že prijeli in izročili okrožni sodniji v Celju.

Od Sv. Bolfenka pri Središču. Kako patriotičen je naš »kardinal« Zdravec, priča dejstvo, da je na dan osemdesetletnice našega prevzvišenega vladarja po »tibi« maši, ko se je začela intonirati cesarska himna, pobegnil izpred altarja, kakor da bi ga pičil gad. V vseh drugih cerkvah se je služila ta dan slavnostna maša in so duhovniki bili vsaj to leto toliko obzirni, da so ostali pred oltarjem, dokler se ni izpela cesarska pesem. Našemu župniku se seveda to ni zdelo vredno, ampak je po stari navadi s svojo neotesanostjo žalil patriotični čut šolske mladine in vseh navzočih. Naj bi storil to kak uradnik ali učitelj, takoj bi ga smatrali kot veleizdajalca in ga obesili na prvi klin. Dasi ta župnik že ves čas svojega bivanja pri Sv. Bolfenku tako postopa in se je to že tudi javno ožigosalo, se vendar dosedaj še ni ničesar ukrenilo. — Radovedni smo, če bo uradna oblast tudi letos spregledala to nepatriotično postopanje našega »kardinala«.

Od Sv. Bolfenka pri Središču. V Lačevsi je umrla pred kratkim na zastrupljenju krvi, ker se je urezala s srpom v nogo, mlada gospodinja Marija Štampar roj. Trstenjak. Zapustila je štiri majhne otroke. Žalnočemu možu in starišem, ki so zgubili edino hčerko, naše iskreno sožalje!

Od Sv. Jurja ob Taboru. Ko je bil pred meseci tukajšnji župnik Zdolšek za svoje »plodono« delo odlikovan z nezasluzenim križcem, se je beračil po fari denar, češ, da se mora tako izvanredno odlikovanje proslavljati z največjim pompom. Nabrala se je v to svrhu večja svota — slavlje je izostalo — denar pa je izginil neznano kam, — v katero nikdar polno malho. Zahtevamo, da se dotični »mili darovi« porabijo v dobrodelne namene in prepričani smo, da se gospod župnik Zdolšek, ki ima več tisočakov kakor let, strinja z našim predlogom. Mislimo, da bi bilo človekoljubnejše delo, ako se nabrane svetle kronice sorazmerno razdele med občinske ubožce in porabijo v nakup oblek ubogim učencem, nego da se razmetavajo v take brezsmiselne stvari. Kaj porečete še vi, gospod župan Lesjak k temu? Skrbite kot »vzor« županov, da se naši želji ustreže in tudi temu, da izostane čukanje ponočnjakov Čukov, ki moti utrujeno prebivalstvo v spanju, kakor tudi premetavanje čebelnjakov, sicer se uresničijo besede: »In spet se oglasi jih sto, Lesjak nam županil ne bo.«

Tatvina. Na Frankolovem je v starem šolskem poslopju v noči od 8. in 9. t. m. med 11. in 4. uro udri neznan zlikovec v prvo nadstropje v kuhinjo učitelja A. Strigla ter tam vzel iz kovčka novčarko z 2 K 10 v, razmetavši vso obleko. Dalje si ni upal vlomiti v stanovanje, ker je bila prva soba pri kuhinji zaklenjena. Iz kuhinje pa se je splazil v pisarno nadučitelja I. Strukelja ter mu ukradel srebrno žepno uro in verižico iz tula - zlata in iz nove obleke pa novčarko z drobižem nekako do 5 K. Čudno, da je tat popustil na hodniku še čisto novo obleko nadučiteljevo, ki jo je izmaknil iz pisarne. Potem se je splazil spodaj v nadučiteljevo stanovanje v lopo, kuhinjo, jedilno shrambo in prvo sobo. Odprl je kredenco in predalnik, pretaknil in premetel vse perilo, iščoč in stikajoč samo za denarjem. Od perila je odnesel samo dvoje kosov. V sosedno nezaklenjeno spalnico si pa najbrže ni upal, ker je tam gorela luč. Iz lope je na dvorišče zanesel dijaški

kovčeg s knjigami, poskušal vanj vlomiti z dletom, pa ni mogel. Popustivši na dvorišču kovčeg in na tleh ležečo lestvo, jo je zopet tiho popihljal. Tat ima res svojo srečo, da ga ni nihče od stanovalcev čul, da so ravno to noč tako dobro spali. Po poznejšem domnevanju sta morala biti tukaj najmanj dva zlikovca. Skoro na enak način se je poprejšnji torej pred sejmovim dnevom izvršila tatvina v Vojniku. Isti tat mora biti identičen s tem na Frankolovem.

Iz Maribora. Klub »Narodni Pipec« si je s pridobitvijo velec, gospic starejše in mlajše hčerke g. Brandlna zagotovil sijajen moralčen uspeh koncerta in prireditve sploh. Upajmo, da bo tudi gmoten uspeh dovoljen, da se poplačajo ogromni stroški. Čisti dobiček je namenjen obrambnemu delu, kakor je sploh vso žitje in nehanje kluba »Narodni Pipec« posvečeno temu cilju. Naj torej jutri 11. septembra nikdo ne ostane doma. V Narodnem domu bo zaživel prijetne ure na glasbenem polju, vesele v dramatikah, in radostne v plesu. Začetek je točno ob pol osmi uri zvečer, na kar posebej opozarjamo.

Iz Maribora. Japonski kavarni v Narodnem domu, ki se odpre na dan slavnosti kluba »Narodni Pipec«, dne 11. septembra, je brzojavno javil svoj prihod Zeppelin. Demonstrirati misli svojo iznajdbo v slučaju vojske. Udeležba pri poskusu stane 6 v. Zelo malo torej, a uspeh bo grozovit. Bog nas varuj vojske!

Jutri 11. sept. v Maribor!

Klub narodni pipec v Mariboru priredi na ta dan veliko slavlje. Koncert petje, ples, gledališče. — Začetek je točno ob pol 8. uri zvečer.

Redek slučaj. Iz Petrovč nam piše somišljenica: V nedeljo 8. t. m. mi je prišel v roke šopek jablaninih cvetov vzcvetelih na lepem sadonosniku sp. g. stražmojstra Josip Travnerja v Arnavasi pri Petrovčah, kar je v sedanjem času redkega slučaj pri nas, kjer se že pristni jabolčni mošt toči.

Iz Šoštanja. Veselico, katero so nameravale prirediti šoštanjske mladenke v nedeljo, dne 11. t. m. se je morala radi ovir glede prostora preložiti na nedoločen čas.

Samoumor praporščaka. V Materiji v Istri se je ustrelil praporščak 87. pešpolka Maks Toplak. Že dalje časa je bil melanholičen in je izražal željo po smrti. Ustrelil se je z vojaško puško v srce. Bil je sin ptujskega davkarja g. Toplaka.

Pravico javnosti je podelil štaj. deželni šolski svet. Sulferajnski ljudski šoli v Hrastniku.

Nečloveška mati. Pri posestniku Tretjaku po dom. Vogarju v Št. Ilju pri Slovenjgradcu je služila za dekle neka Helena Javornik. Ko so njeni gospodarji opazili spremembo na dekli, so to javili takoj njeni materi Rozaliji Javornik. Dne 4. ali 5. avg. je dekla otroka povila, ne da bi komu kaj povedala. Tudi njena mati je stvar prikrivala. Za stvar so zvedeli orožniki in orožniški postajevodja Ivan Vračko jo je zaslišal. Dekla je spočetka tajila, pozneje pa je stvar priznala in trdila, da je povila mrtvega dečka s 7 meseci. Otroka je bojda zakopala v bližnjem gozdu. Orožnik je dotično mesto preiskal, toda otroka ni našel, pač pa sledove krvi. Deklo so prijeli in odgnali v slovenjgraški zapor.

Za prireditve moštne in grozdne poskušnje na Dunaju je dovolilo poljedelsko ministerstvo zvezi nemških kmetijskih zadrug v Gradcu 2500 K.

Druge slov. dežele.

Razmere v Zagorju ob Savi pred ljubljansko poroto. V »Slov. Narodu« so bili mnogokrat dopisi iz Zagorja ob Savi, v katerih se je voditelju zagorske socialne demokracije Čobalu očitalo nepošteno gospodarstvo v tamošnjem konzumu in marsikaj drugega. Čobal je prvotno naperil tožbo proti odgovornemu uredniku »Slov. Naroda«, pozneje pa, ko je izvedel, da je Fr. Habe dopisnik »Slov. Nar.« iz Zagorja in da se je ta celo nasproti več pričam hvalil kot pisec teh dopisov, je naperil tožbo proti njemu. Včeraj se je začela pred ljubljansko poroto zadevna razprava. Obtoženec nastopa dokaz resnice. Včeraj se je pričelo z zasliševanjem prič, ki pa niso za obtožitelja nič preveč ugodno izpovedale.

Občinske volitve v Ljubljani se bodo — kakor pravi »Slov. Narod« — vršile najkasneje tekom treh mesecev.

Elsnerjevo imenovanje za predsednika ljubljanskega nadsodišča. »Slov. Narod« poroča: Po informacijah na dobro poučenem mestu še nikakor ni gotovo, da bi bil Elsner imenovan za predsednika deželnega sodišča v Ljubljani. Po statusu je Elsner šele sedmi. Med temi sedmerimi so trije, ki so večji slovenščine, in sicer: Tomšič, dr. Nemanič (nemškutar) in Schwentner. Ako pa

se ne upošteva samo svetnikov višjega sodišča, marveč vse svetnike graškega sodnega okoliša, potem figurira Elsner šele na 17. mestu. Med temi so slovenščine večji nadsvetniki: Tomšič, Pajk (Nemec), Schneeditz (Nemec), Trenz, Vaušek, Nemanič (Nemec), Perko (Nemec), Katziantschitsch (Nemec), Kavčič, Schwentner in Polec. Da se navidezno napravi Elsnerja za starejšega, so mu pred kratkim dali naslov in značaj dvornega svetnika.

Polom na Koroškem in celovski »Mir«. Dobra in pravična stvar se da zagovarjati z mirno in trezno besedo, ne pa s psovanjem in brcanjem krog sebe, kakor to dela zadnji »Mir«. Kar celi dve strani je napisal o »mednarodnem liberalizmu«, o liberalnih lažajvcih itd., in skoro celo stran je posvetil tudi nam. In zakaj? Zato ker smo na kratko povedali, da so prizadete pri nemškem krah po zaslugi slovenskih klerikalnih politikov tudi nekatere slovenske posojilnice, in da je monsignor Podgorc bil celo podpredsednik te »nemške« zveze. »Mir« oboje taji. Pravi namreč, da so slovenske posojilnice že pred »krahom« odpovedale članstvo. Dobro! Gospodje so prav kunštni. Podgorc je izvohal, kaj se kuha, in je pustil posojilnicam odpovedati članstvo. Vprašanje nastane sedaj le, ali je glasom pravil centralne kase ta odpoved res tudi že naznanje vzeta, oziroma, ali se smejo v trenutku nastopa krah te slovenske posojilnice že smatrati za nečlanice zveze? Tu prosimo pojasnila, potem bomo govorili dalje. Besedičenje, da niso imele te posojilnice pri kasi nobenega denarja, je prazno in smešno. Posojilnice kot članice centralne kase bodo po njenih pravilih obvezane tudi za njene izgube. Glede Podgorca pa: ali je bil ali ni bil on soustanovnik centralne kase? Ali je bil ali ni bil do zadnjega časa ena »vodilnih oseb« pri centralni kasi? Da je morda tudi on ravno pred »krahom« odložil svoje »časno« mesto, to je že mogoče, s tem pa se še ni rešil tudi odgovornosti, ako nima istotake kosmate vesti kot Weiss in Kayser. Zato pa, »Mirovci«, le ne čez plot streljati in tako nemno psovati. Če smo vam delali krivico, bomo to že popravili sami, kadar bodo dejstva in preiskave izkazale, da smo pisali neresnico. Da nas psovke takih političnih značajev ala Brejce, Smodej, Podgorc itd. proklete malo zadenejo, to itak znate.

Iz Istre. Letošnja vinska letina bo precej slaba. A vinorejci imajo še precej starega vina. Cene vinu so poskočile. — Zadnji čas je v južni Istri zopet toča napravila veliko škodo.

Dr. Tavčar in dr. Triller proti Adolfu Ribnikarju.

Včeraj popoldne se je pričela pred ljubljanskim okrajnim sodiščem zanimiva politična razprava. Dr. Tavčar in dr. Triller tožita namreč g. Ribnikarja, podpredsednika političnega društva »Skala«, vsled prepira, ki so nastali med »mladimi« in »stariimi« tekom zadnjega časa.

Obtožnica.

Dr. Tavčar in dr. Triller tožita g. Ribnikarja, da je sredi meseca avgusta trosil vest po Ljubljani, da sta dr. Tavčar in dr. Triller pri vladi spletkarila proti potrditvi župana Hribarja in delala zavratno na to, da bi le-ta ne bil potrjen.

Začetek razprave.

Razprava se vrši pred c. kr. okrajnim sodnikom Pompejem. Dr. Triller zastopa sebe in dr. Tavčarja. Dr. Vladimir Ravnihar zastopa g. Ribnikarja. V razpravi dvorani je nalašč za to, razpravo vpostavljenih več miz za poročevalce časopisov. Prostor za poslušalce je poln do zadnjega kotička. — Sodnik vpraša dr. Trillerja, če je poravnava možna, a on izjavi, naj se preide k razpravi.

Nato zasliši sodnik obdolženca g. Ribnikarja.

Zagovor g. Ribnikarja.

Ploj pri Haerdtlu.

Zvedeli smo, da je minister Haerdtl povabil k sebi dvornega svetnika dr. Ploja, gotovo radi tega, da bi sondiral javno mnenje v Ljubljani radi potrditve župana Ivana Hribarja. Minister Haerdtl je dejal Ploju, da bo v 48 urah rešil Hribarjevo zadevo in sicer nepovoljno. Ploj je prosil Haerdtla, naj počaka, da se on preje razgovori v Ljubljani z merodajnimi faktorji narodno-napredne stranke.

Ploj — Trillerju.

Nato piše Ploj dr. Trillerju pismo in ga prosi, da skliče v Ljubljani več zaupnih mož, ki jim bo Haerdtlovo izjavo sporočil in položaj razjasnil. Dr. Triller mu je sporočil, da naj pride.

Ploj v Ljubljani.

Ploj pride 11. avg. v Ljubljano in gre najprvo k dr. Trillerju, ki gresta skupaj k dr. Tavčarju. — Tam razmotrivajo položaj. Končno se izjavita dr. Tavčar in dr. Triller, da bosta vplivala na stranko

v tem smislu, da se podžupan dr. Tavčar izvoli za župana. Tudi se sklene, da vpraša Ploj barona Schwarza — četudi brezobvezno — če bi vlada potrdila za župana dr. Tavčerja.

Ploj pri Schwarzu.

Ploj gre na ta razgovor k Schwarzu in ga vpraša končno tudi, ali bi vlada priporočila v potrditev dr. Tavčarjevo zvolitev za župana. Schwarz se je nekaj časa branil, končno vendarle izjavi, da bi ne nasprotoval.

Ploj pri Haerdtlu.

Nato poroča Ploj še ministru Haerdtlu o ljubljanskem razpoloženju in ga pouči o konferenci z merodajnim faktorji, o pogovoru z dr. Tavčarjem in dr. Trillerjem. Nato je Haerdtl predložil Hribarja v nepotrditev.

Ploj zopet v Ljubljani.

14. avgusta pride Ploj zopet v Ljubljano in govori zopet z dr. Tavčarjem, dr. Trillerjem in to pot tudi z županom Hribarjem. 15. avgusta piše na to ministru Haerdtlu ekspresno pismo in mu pojasni, da v Ljubljani ni več istega razpoloženja kot meseca julija in to osobito radi pisave »Jutra«. Prosil ga je, da naj vendarle predloži Hribarja v potrditev, ker je sedaj javno mnenje proti dr. Tavčarju in dr. Trillerju in ker se je bati demonstracij. Minister Haerdtl odgovori, da ni mogoče ničesar izpremeniti in prosi za pomirjevanje.

Trillerjevo in Tavčarjevo uplivanje na stranko.

Dr. Triller in Tavčar sta med tem informirala Hribarja. Iz županovih besedi je bilo spoznati, da mu nista onadva povedala, da so vprašali pri Schwarzu za dr. Tavčarjevo županstvo, ampak, da da je župan od drugod to zvedel. Pač pa sta začela Triller in Tavčar uplivati na stranko v tem smislu, da naj bo mir, da naj se potrpežljivo čaka na definitivno odločitev Hribarjeve zadeve. »Slov. Narod« je začel pisati za župana Tavčarja, za Hribarja se ni več zmenil. Tudi občinske svetnike se je poučilo v tem smislu, da je edino pametno, če se voli dr. Tavčar za župana, Hribar pa ne. Tudi k dr. Žerjavu je dr. Triller poslal dr. Novaka, da bi vplival, da »Jutro« o stvari molči.

»Jutro« proti županu Tavčarju.

»Jutro« je začelo z vso odločnostjo pisati za župana Hribarja. Izšli so članki: »Zvestoba za zvestobo«, »Kje je slovanska vzajemnost«, in drugi, ki so pritiskali na čast ljubljanskega meščanstva, na ponos slovenskega naroda itd. ter so imeli vsi namen, doseči, če že ne potrditve župana Hribarja, pa vsaj njegovo zopetno izvolitev.

Hribar nepotrjen.

21. avgusta je prišel dekret, da Hribar ni potrjen. »Slovenski Narod« napiše ta dan nekrolog županu Hribarju in pravi končno, da bo Hribar odločil, kaj bo. Izvrševalni odbor narodno - napredne stranke je sklenil v I. seji, da se Hribar znova izvoli, da pa se njemu prepusti nadaljna odločitev. V II. seji, ki je bila pred klubovo sejo občinskega sveta, pa je izvrševalni odbor sklenil, da se Hribar mora po prvi izvolitvi zahvaliti, za župana se izvoli kdo drugi. Hribar naj postane podžupan.

»Jutro« v ognju.

Sedaj je bila nakana, da se vrže župana Hribarja in napravi za župana dr. Tavčar, osobito po pisavi »Slovenski Narod« očividna. »Jutro« je radi tega začelo boj z odprtim vizirjem. Članek: »Dr. Tavčar, župan ljubljanski« razkrije nakano, da se hoče vreči župana Hribarja in izvoliti za župana dr. Tavčarja. Dr. Tavčar in dr. Triller sta drugi dan v »Slovenskem Narodu« tajila vsako pogajanje. Nato je izšel v »Jutru« »Odgovor dr. Tavčarju in dr. Trillerju, ki je celo zadevo popolnoma objasnil.

Ribnikar v pogovoru s pričo Urbančičem.

V teh razburjenih časih se je g. Ribnikar srečal z vrtnarjem Urbančičem, s katerim sta nekoliko politizirala. Ribnikar mu je dejal, da sta dr. Tavčar in dr. Triller vprašala vlado za Tavčarjev županski stolec brez vednosti župana Hribarja in izvrševalnega odbora. Tudi mu je dejal, da dr. Tavčar in dr. Triller delata proti temu, da bi bil Hribar zopet izvoljen za župana. Končno izjavlja g. Ribnikar da ni rabil inkriminirane besede »spletkariti« in tudi ni dejal, »da je dr. Tavčar zavratno delal proti potrditvi župana Hribarja«. Cel razgovor se ni sukal okoli nepotrditve, marveč okoli tega, da hoče postati župan dr. Tavčar. Gospod Ribnikar, da nastopi dokaz resnice.

Nato se zasliši

priča Urbančič.

Priča Urbančič, vrtnar c. kr. kmetijske družbe v Ljubljani je govoril z Ribnikarjem dne 15. avgusta ob 10. uri zjutraj o Tavčarju. Če je govoril tudi o Trillerju, se priča ne ve spominjati, sin mu je pozneje pravil, da je bil tudi Triller imenovan. Priča se ne spominja posameznih besedi, ki jih Ribnikar je izgovoril, ve pa, da so imele ta misel, da je šel dr. Tavčar k vladi delat proti Hribarju. Da bi Ribnikar govoril z njim kaj več, ne ve in se ne spominja. Urbančič je Ribnikarjev pogovor povedal svojemu sinu, ki ga je kot »Savan« sporočil Tavčarju brez njegove vednosti.

Razprava se preloži.

Sodnik pripusti dokaz resnice in sklene zaslišati za priče: g. državnega poslanca Ploja, Hribarja, barona Schwarza, dr. Oražna, dr. Švigija, dr. Žerjava, tehnika Urbančiča, dr. Kondo, sodnega svetnika Višnikarja. Zavrne pa sodišče zaslišbo ministra Haerdtla, in drž. poslanca Rybara, ker nista imela direktnih stikov z dr. Trillerjem in dr. Tavčarjem.

LISTEK.

Sobotno kramljanje.

Srečala sva se s tujcem, ki je imel velike oči in kavalirske manire. Gorindol je hodil in povprašal mimogrede: »Odkod, popotnik?«

Nimam rad takih radovednežev, ki uganjajo po železnicah in kolodvorskih restavracijah svoj poseben šport, da preiskujejo lobanje in obisti sopotnikov. Zato jih prav rad namažem, da utihnejo in se poučijo o neznosnosti takega športa. Nasmešnil sem se tujcu in rekel, da sem »Cholera-berichterstatter« za severne dežele. Toda tujec je sprevidel moj namen in me je podražil rekoč: »Imate preveč odkritosrčne oči, da bi bili žurnalisti; žurnalisti lažejo.«

Kako prijetna je pohvala! Dobijo se ljudje, ki so hudobni, neumni in antipatični; če pa pohvalijo magari gumb na tvoji suknji, jim takoj milostno dovoliš pogled v svoje srce in se spustiš v tiste dolgečasne in naveličane pogovore, ki izzvene v prav estetičnem zevanju, da se človek vznemirjen vpraša: »Ali nimam doma žene in kričavega petletnega sinčka?« To je sicer najlepša stran vseh polinteligentov, ampak tudi to jim je dodelil Bog v svoji previdnosti. Pričakoval sem, da začne obirati moje roke in noge, čevlje in obleko, ter sem v zadregel segel pod vrat, če mi ni zlezla kravata na rame. (Mimogrede rečeno, je kravata jako sitna reč, nemirna reč, ki zmirom hrepeni nazaj, kakor kak pesnik!) Ali tujec me je presenetil s svojim »poznavanjem razmer«, kajti zatrl jeval mi je, da sem čisto gotovo Jugoslovčan, za katere da se on zelo zanima.

In tako se je začel razgovor, ki se je gibal v popolnem, dovtipnem teku živahne konverzacije. Uvod je bilo »pereče jugoslovansko vprašanje«, in jaz sem takoj spoznal, da je mož natančno informiran o naših razmerah. Sumil sem, da je ali detektiv (kar je v časih revolucionarnih pokretov pri nas najlepša karijera), ali pa da je najmanj kak Scotus Viator. Njegove velike oči in kavalirske manire (nazival me je velespoštovani gospod in prijatelj) pa so kazale »distingviranega tujca«, kar je podrlo v meni vsako nezaupnost.

— Vi Jugoslovani, je dejal, ste čudni ljudje —
— Ali je blagorodje čitalo pri zajutreku »Neue Freie Presse«?

— Citam jo po navadi v postelji pred spanjem, — čudni ljudje, ki hitro pozabite. Kakor žene! Danes vas streljajo, sujejo, bijejo, jutri pa vam naj natrosijo malo ovsa, in zapojete jim lauretanske litanije...

— Nemara je bilo blagorodje na socialističnem kongresu v Kodanju?

— Gospodarsko odvisni, kakor ste, razjedeni od tujega kapitala, kot narod brez tistih pravic, ki jih imajo v kulturnih državah celo organizirani proletarci —

— Ali je bilo blagorodje v Kodanju, ali ni bilo?

— Sem Bakuninovec! — z eno besedo moderni sužnji, imate še to slabo lastnost, da hitro pozabljate. Če bi kopicili v spominu samo tiste krivice, ki so vam jih prizadali sovražniki tekom minulega stoletja, bi moralo zavreti v vas, vzkipeti bi morali in v velikem viharju streti okove...

— Zares, moralo bi vzkipeti, zavreti...

— in zdavnaj bi bili svobodni! Tako pa, kaj vidim pri vas? Rimski far in nemški žandar vam gladita pot v nebesa, vsem, celokupnemu narodu brez izjeme. Vaši kmetje in delavci, kaki ljudje so to? Kmet ponižen in neizobražen, delavec neizobražen in ponižen! Če se tu in tam kak obrtnik ali trgovec slučajno odebeli, si ogleduje vsak dan svoj trebušček in plačuje davek, pa je zadovoljen, kaj ga briga celi svet! Vaša inteligenca, kolikor jo je, ni nič boljša! Ali ne vidim same pripognjene tilnike vse naokrog? Če pa je kje kaj odpora in upora, je to navadno nezrela mladina, ki pač kakor mladina povsod, večno revoltira, stari pa ji v žepu fige kažejo.

— Kako čudne izraze rabi blagorodje!

— Ker sem svobodomiseln človek, me pri pogledu na tak narod zaboli srce. Ko bi bil mlajši, bi se naučil vašega jezika in bi šel med vaše ljudstvo oznanovat pravo svobodo. Vašim kmetom bi rekel: Delaj, namesto rožnega venca pa knjigo v roke! Vašim delavcem: Združite se, ker imate skupno vero in skupen jezik. Boda je vaša vera, kruh je vaš jezik! Kdor pa ne razume te vaše vere in vašega jezika, ta je tujec, ne služite mu! Vašim naobraženim: Ne popivajte toliko, da ne bojo vaši tilniki tako gibčni! Ne čitajte toliko nemških knjig; odstavite se vodenemu mleku nemške »literature«; pijte raje domače vino, saj se ga že precej prideluje. Če pa je tuintam še prekislo, pa pijte nemškega, samo ne nemško vodenno mleko, ki zasiri vašo kri... Tako bi govoril in ljudstvo bi izpregledalo; hvaležno bi mi bilo...

— O seveda bi, poskusite! Toda dovolite, blagorodje, ali veste, katera je poglobitna napaka našega naroda in nas vseh?

— Naštel sem jih menda dovolj, spoštovani gospod in prijatelj!

— O ne, eno ste izpustili! In sicer tisto napako, ki kot senca spremlja vse vaše prežlahne besede!

— In ta bi bila?

— Nepotrpežljiva in neumestna kritika, blagorodje! Tista kritika, ki ni več kritika, ampak oglašena psovka, psovarenje in zajedljivost vsega, kar je naše! Kakšni smo, da smo, noben svetnik nam ne pomaga, še manj psovarenje lenuhov in puhlih glav!

Distingvirani tujec je naježil obrvi; njegove oči so postale manjše, kavalirske manire so se mu raztopile. Neuljudno se je pripognil k meni in zaklical:

— Ali mislite s tem mene?

— Nikakor ne, blagorodje! Vsaka vaša misel je bila velika resnica; strinjam se z vami, ampak vidim tudi senco... Sicer ne zamerite, blagorodje, da odgrnem vaš inkognito čisto z navadnim vprašanjem: Ali niste vi Slovenec?

— Res je!

In je izginil, samega me je ostavil. Vlak je ropotal in zaukal nekemu postajališču v pozdrav. — Premišljeval sem, kje bi bil videl tega čudnega tujca in sram me je bilo, ko sem se spomnil.

Zato ga ne maram javno klicati po imenu! Kdor se zanima zanj, naj se zglaši pri meni!

Anton Novačan.

Plemenita laž.

(Napisal Guy de Feramond; prestavil —c—).

»Dragi moj gospod«, rekel je priprost človek v delavski obleki, »moja hčerka je bolana, zelo bolana. Ravno je bil pri njej zdravnik in pravil, da ni več rešitve, da so njeni dnevi šteti. Tako lepa je bila in naša jedina hčerka. Dali smo jo izučiti; ker je pridna in ima dober okus bi si bila kot modistka lahko dosti zaslužila. In mi sami smo se veselili, da bomo lahko pri njej preživeli svojo starost. A sedaj... sušica to ni šala...« In delavec si je utrl solze, ki so mu tekale po lica.

Mladi dijak je segel v žep in hotel ubogemu delavcu nekaj dati; a delavec mu je to zabranil in rekel: »Zato nisem prišel; hvala Bogu, ne potrebujem ničesar. A poslušajte me dragi gospod. Od onega časa, ko je moja hčerka legla, govori vedno samo o Vas. V vročici njena usta nešteto krat izgovarjajo ime: gospod Gregor. Začetkoma nisem vedel, kaj da to pomeni. Pa hišnik me je opozoril, da se vi tako imenujete in zato sem prišel tudi k vam. Oprostite cenjeni gospod, nimam pojma, kaj da se je zgodilo med vami in mojo hčerko. Prej bi bil mogoče radi tega hudi, kajti v teh stvareh ne poznam šale. Umirajočemu se pa mora odpustiti — in končno saj smo vsi vendar ljudje. Lahko razumem, da se moja hčerka ni mogla ustavljati možu, kakoršen ste vi.«

»Kaj hočete s tem reči prijatelj?«, je zaklical mladi mož nekoliko razdražen, »kaj vse to pomeni? Vas in vaše hčerke sploh ne poznam in vas nisem nikoli preje videl.«

»Prosim vas lepo, ne razburjajte se« je rekel delavec. »Nisem hotel trditi, česar ne morem dokazati. Če človek ničesar ne ve, lahko samo domneva. Ni li to resnica? Ampak, da vam razjasnim, zakaj sem prišel k vam: moja hčerka govori vedno le o vas. To mora imeti gotovo kak vzrok, nekako privlačno silo k vaši osebi.«

»To je mogoče; pa kaj morem jaz za to? Bodite prepričani, da čutim z vami v vaši nesreči...« Po teh besedah se je dvignil, in dal neznanemu razumeti, da pogovor že predolgo traja.

»Dragi moj gospod«, prosil je delavec, »samo trenutek me še poslušajte. Mogoče se je moja hčerka v vas zaljubila. To vendar ni zločin. Vi ste tako krasen in dober človek, in moja hčerka sedaj tako trpi. In v vročici delujejo njeni možgani, da vidi čudne sanje, ki se ne morejo nikoli vresničiti.«

»Kako izgleda vaša hčerka«, je vprašal mladi mož.

»Ona je suha bruneta; nosila je svetlomodro obleko in rudeči klobuk.«

Šele po teh besedah se je dijak spomnil. Mnogokrat je srečaval na stopnicah mlado deklico. Bila je resnično lepa: zanimiv obraz, kot je to hitro opazil. Spominjal se je, kako je vedno pogledala nanj, če ga je srečala, skoro proseče, kot bi čutila potrebo spregovoriti z njim; vendar pa si ni upala ga nagovoriti. Ljubila ga je toraj skrivaj in čakala samo na znamenje njega, da bi mu padla v naročje. Od nje so torej bili krasni šopki vijolic, katere je našel na svojih vratih in kateri so v njem zbudili toliko radovednosti. In on si je vedno mislil, da so mogoče od sosedne blondinke, medtem ko so bile vijolice izraz skromne ljubezni šivilje.

Ta nežna, skrivna ljubezen, ga je mogočno ganila.

»Veliko veselje bi imel, če bi mogel kaj zanjo storiti; pa ne vem kaj...«

Stari delavec se je po teh besedah ohrabil in prosil: »Pojdite z menoj gospod; ona ne bo več dolgo živela in če vidi vas pri sebi, ji napravite velikansko veselje.«

»Dobro, torej grem z vami.«

Stanovanje delavca je bilo v šestem nadstropju; bilo je prav ubožno, pa vendar čisto — Jasno jutranje solnce je sijalo skozi okno, ki je bilo s cveticami okrašeno, ter je pozlačevalo revno sobico.

Ko so vstopili, je uboga deklica spala. Mirno je dihalo, tako, da je odeja skoro nepremično ležala na nji; njeno lice, izmučeno in blede od bolezni, je bilo podobno nežnemu mramorju.

Dijak se je vsedel kraj postelje in čakal da se ona prebudi. Hitro jo je poprijel suhi kašelj. Široko je odprla oči in spoznala ga je takoj. Lahka rudečica ji je stopila na blede lica.

»Vi, je šepetala, vi ste tu; zakaj ste prišli sem?«

Bila sta v sobi sama; starši so se tihoma odstranili. Sklonil se je k nji in ji rekel: »Zato, ker te ljubim.«

Nežne roke uboge bolnice so zatrepetale od radosti in ustnice, ki so bile brez krvi, so šepetale: »Ko bi vedel moj dragi, ko bi vedel?«

Ničesar ni mogla reči, da bi mu odkrila celo svoje srce, celo svojo ljubezen. Molčala je in gledala nanj s pogledom, polnim neizrekljive sreče. Vendar pa si je je zdelo, da sanja; kajti navzočnost mladega moža v njeni sobi ji ni dala miru.

»Kako je vendar prišlo do tega, da ste vi tu«, ga je vprašala boječe.

»Prosil sem tvojega očeta za tvojo roko. Kakor hitro ozdraviš, bode najina poroka.«

Žar upa se je pokazal v njenih očeh, in njena lica so se smehljala v nadzemski radosti.

»O, to ne bo več dolgo trajalo, — meni je že dosti, dosti boljše. Kdaj mi vendar daš zaročni prstan?«

Brez obotavljanja je snel mladi mož mali zlati prstan z roke ter ga ji je podal.

Njena sreča je bila tako velika, da ni mislila več na nobeno nevarnost. Kolikokrat je že poprej v vročici sanjala o svojem ljubčku, ki jo je odvedel kot svojo nevesto: in sedaj se ji je zdelo popolnoma naravno, da se ta sen sedaj izpolni. Ni mislila sedaj ničesar, in se vdala popolnoma sanjam najrajnejših želj svojega čistega srca.

V naslednji noči nato je mirno umrla, držeč v svoji roki roko svojega snubljenca in nežno rekoč: »Kako si dober Gregor, kako sen srečna, ..., kako mi je dobro.«

Nje boj s smrtjo je bil lahek. Saj je odhajala na drugi svet s plemenito lažjo, s katero ji je sočutno srce osladilo zadnje trenutke...

* * *

»Moj dragi gospod«, je rekel ubogi oče, »lepa vam hvala za vaše krasno delo. Predno pa še odidete, vrnemo vam prstan, katerega ste dali moji hčeri.«

Mladi mož se je obrnil, da bi potlačil svoje ganutje in skril solze, ki so mu tekale iz oči ter odvrnil: »Pustite ji ga, njen je.«

Trgovski učenec

dobro izšolan, krepak, poštenih staršev, se sprejme v trgovini mešanega blaga

L. Schwentner na Vranskem.
516 3-8

Učenca

s primerno šolsko izobrazbo, ter tudi pridnega in zanesljivega sprejme trgovina z mešanim blagom

Jos. Podgorelec, Sp. Dravograd.

Adolf Bursik

čevljar v Celju, poleg kapucinskega mosta
izdeluje vse različne vrste obutal v mo-
dernih fazonah in po solidnih cenah. V
zalogi ima tudi zgoto vlijeno obutev.

Novosti

v volnenem blagu, v vseh
barvah in kakovostih ter

velika zaloga

francoskih batistov za letne
obleke
de laine Liberty Levantin
v najnovejših vzorcih
priporoča

Karol Vanič, Celje

33. Narodni dom. 52 36

249 38—22

Edina štaj. narodna steklarska trgovina

Franc Strupi

Celje, Graška cesta.

Prevzete vse steklarskih del.

Najsolidnejša in točna postrežba.

priporoča po najnižjih cenah svojo
bogato zalogo steklenih in porcela-
nastih posod, svetilk, vsakovrstnih
šip, ogledal in okvirjev za podobe.

Na debelo!

Na drobno!

Rafael Salmič

trgovina z urami in zlatnino v
„Narodnem domu“ v Celju.

Velika izbor **novosti**, zlatih in srebrnih
verižic, priveskov, dolgih zaponk, zapestnic,
uhanov, prstanov, gospodskih in damskih
ur, nastavkov, jedilnih sprav, predmetov
v novem srebru, optičnih predmetov i. t. d.
Naročite cenike. Postrežba točna in solidna.

Darujte dr. sv. Cirila in Metoda!

L. 1911

Ne odlagajte z naročili

na reklamne koledarje za l. 1911, ker so pozneje navadno
vse najlepše številke razprodane. — Zahtevajte vzorce
v Zvezni trgovini v Celju, katere Vam pošljemo franko
proti franko vrnitvi.

L. 1911

Iv. Jax & sin, Ljubljana

336 52-16

Dunajska cesta šte. 17

Priporočata svojo bogato zalogo

šivalnih strojev

za rodbino in obrt.

Pisalni stroji „Adler“.

Vozna kolesa.

Ceniki zastonj in franko.

Nagrobne

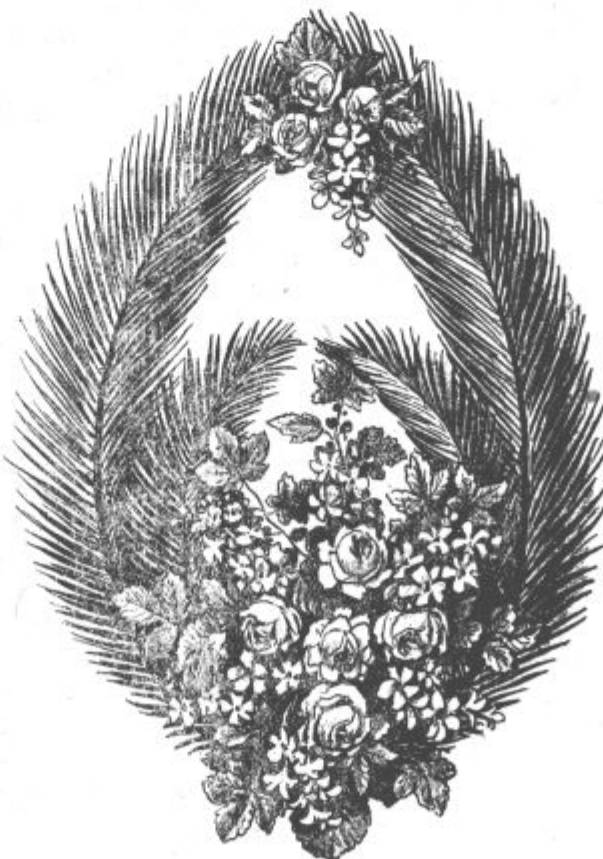
vence

v raznih velikostih in cenah s
trakovi in brez trakov ima v
zalogi

Zvezna trgovina
v Celju.

Naročila se izvršujejo z obratno
pošto. — Brzjavni naslov:

Zvezna trgovina, Celje.

R. DIEHL, žganjarna, Celje

priporoča svojo veliko za-
logo doma žgane slivovke,
tropinovca, brinovca, vin-
skega žganja i. domačega
konjaka.

Nato poda dr. Triller k razpravi nekaj nebitvenih opazk, nakar prekine sodnik razpravo, da se povahijo priče.

Hmelj.

XIX. Poročilo hmeljarskega društva v Žalcu o hmeljski kupčiji v drugih krajih.

Žatec, dne 6. septembra 1910. Zaradi precej hladnega in deževnega vremena se bode pri nas končalo obiranje hmelja še le koncem tega tedna. To vreme je pa nasprotno zabranilo, da niso kobule prezorele in da je mogoče, da se bode ves ostali pridelek še zdrav spravil pod streho. Hmeljska kupčija se dalje razvija in je postala živahna tu v mestu, kakor tudi na kmetih. Vse zanimanje pa velja v prvi vrsti lepo zelenemu blagu, katerega bode kmalu začelo primanjkovati; vsled tega se z nakupovanjem ne sme odlagati in res je, da se lepo zeleno blago prav lahko preda. Vsak dan se proda do 300 bal po ceni od 110—120 130—150 K za 50 kg. Na kmetih plačujejo kupci iste cene. Na štajerskih in drugih hmeljskih tržiščih je kupčija tudi prav živahna; cene od 215—230 K za 100 kg. **Konečno razpoloženje na trgu je mirno, cene so nespremenjene; za prima blago skrajno živahno povpraševanje.**

„Saazer Hopfen & Brauerzeitung“.

HMELJSKE CENE V NORIMBERKU.

Norimberk, 10. septembra. Dovož 700 bal, prodano 500 bal, kupčija mirna, cene neizpremenjene.

Najnovejša brzojavna in telefonična poročila.

PRAVDA ČOBAL - HABE V LJUBLJANI.

Ljubljana, 10. septembra. Danes je končala porotna obravnava Čobal - Habe. (Glej »slovenske novice«!) Obtožen Habe je oproščen.

ČEŠKO - NEMŠKA POGAJANJA.

Praga, 10. septembra. Češki listi sodijo skrajno pesimistično o uspehu češko - nemških konferenc, ker zahtevajo Nemci, da bi se češka večina brez-pogojno pokorila nemški večini.

ČRNOGORSKI KRALJ NIKITA NA DUNAJU.

Dunaj, 10. septembra. »Jugoslovanska korespondenca« poroča, da bode došel črnogorski kralj Nikita najprej na obisk k avstrijskemu cesarju.

ZOPET AVSTRIJSKI OGLEDUH V BELGRADU UJET.

Belgrad, 10. septembra. Tn so zaprli inženirja Lazarja Spiriča iz Bosne zaradi ovadustva vprid Avstriji.

SPOMIN NA CESARICO ELIZABETO.

Dunaj, 10. septembra. Danes je obiskal cesar Franc Jožef rakev umorjene cesarice Elizabete in prestolonaslednika Rudolfa v kapucinski cerkvi. Dopoldne se je služila v dvorni cerkvi črna maša, kateri je prisostvoval cesar s celim dvorom in najvišji civilni ter vojaški dostojanstveniki.

KOLERA NA DUNAJU.

Dunaj, 10. septembra. Razun že sporočenih treh slučajev Gasselhuber se ni pojavil noben nov slučaj kolere.

KOLERA V HAMBURGU.

Berlin, 10. septembra. V hamburški luki so zboleli 3 Rusi, ki so se pripeljali na nekem parniku za premog iz Rige, na kolero.

Tržne cene.

Dunaj, 9. sept. Borza za kmetijske pridelke. Na temelju ugodnih poročil o žetvi iz Amerike in o slabi kupčiji v inozemstvu so cene danes nazadovale pri pšenici in ovsu za 5 vin. Rž je bila mirna, koruza se je držala, ječmen se je celo malo podražil.

Budimpešta, 9. sept. Žitna borza. Pšenica za oktober K 9'93, pšenica za april K 10'20, rž za oktober K 7'28, rž za april K 7'65, oves za oktober K 8'01, oves za april K 8'23, koruza za maj K 5'77. Pšenice se zmerno ponuja in kupuje, tendenca medla, promet 15.000 stotov, pšenica v efektivu za 5—10 vin. cenejša, ostalo nespremenjeno. Termini medli. Vreme lepo.

Trst, 9. sept. Sladkor. Centrifugal pilés prompt K 40 do K 41 za dobavo K 32⁷/₈ do K 33⁵/₈. Tendence medla.

Praga, 9. sept. Sladkor. Surovi sladkor prompt K —, nova kampanja K 26'05. Tendence: mirna, vreme sprejemljivo.

Budimpešta, 9. sept. Svinjski sejm Ogrske stare težke 145—146, mlade težke 148—150, mlade srednje 150—152, mlade lahke 156—160 v kilogram. Zaloga 36.780 komadov.

Budimpešta, 9. sept. Mast. Svinjska mast 172, namizna slanina 144.

Izkaz posredovalnice slovenskega trgovskega društva „Merkur“ v Celju.

Sprejmejo se: kontorist 1, potniki 3, pomočnikov mešane stroke 13, pomočnik železniške stroke 1, pomočnikov manufakturne stroke 7, pomočnikov špecerijske stroke 5, učenca 2.

Službe iščejo: Pomočnika mešane stroke 2, kontoristinja 1.

Zahvala.

Pripravljalni odbor za »Sokola« v Št. Pavlu se tem potom najiskrenejše zahvaljuje v prvi vrsti vsem bratskim sokolskim društvom, ki so dne 4. septembra na naš klic in vabilo tako rade volje poletela v naš lep Št. Pavel. Vkljub skrajno slabemu vremenu so prihiteli »Sokol« v Braslovčah (večja deputacija), »Sokol« v Celju korporativno z zastavo in naraščajem, »Sokol« v Trbovljah, korporativno, »Sokol« v Šoštanju, korporativno, »Sokol« v Zagorju korporativno in z zastavo in od delkom sester sokolic, »Sokol« v Žalcu korporativno in z zastavo in naraščajem. Vsa ta društva nam niso napravila s svojim obiskom le veliko veselja temveč so nas tudi moralno in gmotno prav zdatno podprla, za kar jim bomo v bodočnosti tudi dejansko hvaležni. Ravno tako iskreno se zahvaljuje odbor vsem narodnim kolesarjem iz Celja in drugim peštrtvovalnim narodnim damam ter gospodom, ki so nas obiskali iz vseh krajev lepe Savinjske doline. Pripravljalni odbor se nadale iskreno zahvaljuje vsem dobrotnikom, ki so darovali za našo slavnost bodisi v denarju bodisi drugače in so nam pomagali do tem lepšega uspeha. Imenoma navedemo tu hiše Zanierjevo in Piklovo v Št. Pavlu, Cvenkovo v Št. Petru in solastnika prebolskega gradu. g. Jakša v Loki in Grenka v Celju. Prav posebno zahvalo pa izreka pripravljalni odbor vsem gospem in gospodičnam, ki so vse oskrbovale in se trudile v različnih šotorih, da bi vsem gostom dobro postregle, pred vsem pa gospoj Valeriji Cvenkovi, Fischerjevi, dr. Vidičevi, gđ. Olgi Zanierjevi, Hedi in Želki Jakševi ter Štefaniji Cimperšekovi. Naša prisrčna zahvala velja tudi vsem tistim domačim dekletom, ki so se trudile s pletenjem vencev in krašenjem veselčnih prostorov kakor tudi domačim fantom, ki so jim pri tem pomagali. Konečno bodi še izrečena naša hvala za sodelovanje Celjski narodni godbi. Vsem udeležencem še enkrat kličemo: hvala vam in na zdar!

Pripravljalni odbor za »Sokola« v Št. Pavlu.

Moderno zdravstvo.

Namesto ricinovega olja, ki navaja k bljuvanju, vporabljajo mnogi zdravniki osobito pri daljšem bolehanju in ležanju v postelji naravno **Franc Jožef-ovo grenčico**. Klinične izkušnje potrjujejo, da se s to čisto, naravno rudninsko vodo že pri manjših količinah doseže zanesljiv in trajen učinek, ne da bi se sluznica dražila, in to še pri takih slučajih, kjer ne izdado več druge odvajalne sredstva.

Od lekarnarja, drogista ali prodajalca rudninskih voda naj se zahteva izrecno **Franc Jožef-ovo grenčico**; kjer ni na prodaj, naj se obrne naravnost na ravateljstvo razpošiljevalnice **Franc Jožef-ovih vrelcev** v Budimpešti.

Službo išče

absolventinja dveh letnikov, višje dekliške šole in trgovskega tečaja v kaki pisarni. — Ponudbe naj se pošljejo na upravišstvo tega lista pod številko 18. 522 2-1

Proda se

v Dramljah, (okolica Št. Ilj) **kmečko posestvo** obstoječe iz hiše, hleva, njiwe, travnika in gošče. Proda se vse skupaj za 8000 K. — Natančneje pove **Fr. Košir**, posestnik v Dramljah. 521 1

Pozor! Trgovci Pozor!

Hiša, stara 34 let, v koji je vedno trgovina poprej tudi gostilna, obstoječa iz 5 sob, prodajalne, 2 kuhinj, 2 podstrešnih sob, 1 skladišča, 3 kleti itd. Zraven sta dva velika vrta, sadonosnik, vsajenih 20 trt, med njimi rizling burgundec, sipa, izabela. Drvarnica, hlev za svinje in studenec z dobro pitno vodo. Ker je vse blizu dobro obiskanih toplic, tik farne cerkve, poleg glavne ceste se posebno g. trgovcem priporoča. Proda se radi preselitve pod ugodnimi pogoji. Kje in cena se izve v upravištvu tega lista. 523 3-1

Prostovoljna razprodaja

gozdov v Socki, kateri so bili prej lastnina grajščine Zalag. Isti se bodo potom parcelacije razprodajali po posameznih kosih na lieu mesta (v Brezovem grabnu) v **ponedeljek 12. in četrtek 15. septembra** ob 8. uri zjutraj. 473 —10

Prva vinorejska zadruga v Krškem da s 1. januarjem leta 1911. v **najem** svojo

gostilno

„Hotel Gregorič“.

Pogoji jako ugodni. Zahteva se varščina 6000 K. 514 2-2

Škodovati

Vam ne more, ako pišete takoj po nove vzorce od ženskega ali moškega blaga, katere razpošilja proti vrnitvi franko **narodna veletrgovska hiša**

R. STERMECKI v Celju.

Na debelo!

Priporoča se

Na drobno!

edina narodna trgovina

galanterijskega, norimberškega in modnega blaga, kakor tudi nagrobnih vencev ter igrač

Celje Prica & Kramar Celje

Graška in Krožna ulica.

511 35-8

Žlindra

zajamčene odstotne

vsebine dobi se po

najnižji ceni

520 6-1

v veletrgovini

„MERKUR“ P. Majdič

v Celju,

kjer se dobe tudi vsa druga umetna gnojila.

Na debelo
izdaten popust!

Postrežba
točna

Kje se kupijo najcenejši in najboljši čevlji?
Pri Štefan Stražaku v Celju v Kovaški ulici!

Zaostali letni čevlji, posebno sandali, damski pariški in platneni čevlji v vseh barvah se prodajo globoko pod pravo ceno. 504 10-6

Nova hiša

na Spodnjem Štajerskem se takoj prodaja za 22.000 kron. — Več se izve v upravnistvu „Narodnega Dnevnika“. 517 5-2

Gostilna

v slovenskem kraju (na Koroškem) s sobami za tujce, kopališčem, z ali brez posestva je **naprodaj.**

Zelo ugodni plačilni pogoji. — Vpraša se pri **R. Groll, Celovec.** 497 3-3

Sukna

in modno blago za obleke priporoča firma

Karel Kocian

tvornica za sukno, Humpolec, Češko. Vzorci franco.

Izborno vpeljeno

gostilno in mesarijo v Brežicah

daja koncem t. l. v najem Anton Klanžer, hišni posestnik v Brežicah, kateri je oba obrta dolgo vrsto let izvrševal z najboljšim uspehom. — V poštov ne pride samo stanovanje in obrtvališče, ampak tudi vse v obe stroki spadajoča obilno preskrbljena oprava.

Izključena ni tudi prodaja hiše in gospodarskega poslopja. — Ponudbe se sprejemajo do 1. novembra t. l.

Natančnejša pojasnila glede najemnine in vseh drugih podrobnosti zvedo se pri lastniku. **Anton Klanžer, krčmar in mesar v Brežicah.** 510 5-3

Suhe gobe, žito, fižol, leneno seme, sploh vse deželne pridelke kupi

Anton Kolenc, Celje

„Narodni dom“ in Graška cesta.

Istotam se dobi vse spece-rijsko blago, kakor žito in deželni pridelki, najcenejše, na debelo in drobno. — Premog v celih vozovih, debel K 2'10, droben K 1'40 100 kg na dom postavljen v Celju. Drugam po dogovoru

Superfosfat

mineralično in animalično, najzanesljivejše in najcenejše fosforkislinsko gnojilo za vsako vrsto zemlje. — Vsebina strogo garantirana. Zajamčeno najhitrejši uspehi, največja množina pridelka. — Za je-sensko setev potrebno neobhodno. — Dalje amonjakove, kalijeve, solitarjeve in superfosfate se dobiva pri tovarni umetnih gnojil, trgovcih, kmet. zadrugah in društvih. 9 28-26

Bureau: Praga, Prikopi 17.

Trgovci!

Ne pustim potovati ker preveč stane, pač pa prodajam po ceni ker ne pustim potovati. — Obrnite se torej pisмено ali osebno in zahte-vajte vzorčne pošiljke **narodna vele-trgovska hiša**

R. STERMECKI v Celju.

Proda se

hiša, ležeča v Gosposki ulici, katera obsega 593 m² s stanovanjem in prostori za prodajalnice (sedaj so v hiši 3 prodajalnice), z velikim dvo-riščem in vrtom, ki meri 522 m². — Naslov v upravnistvu „Nar. Dnevnika“. 496 3-3

Najboljši češki nakupni vir.

Ceno posteljno perje:

1 kg sivoga, dobrega, puljenega 2 K. boljše 2 K 40 h; prima pol-belega 2 K 80 h; belega 4 K; belega, puhastega 5 K 10 h; 1 kg vefinega, snežnobelega, pulje-nega 6 K 40 h; 8 K; 1 kg puha, sivoga 6 K; 7 K; belega, finega 10 K, najfinejši „prani“ puh 12 K. — Kdor vzame 5 kg, dobi franco.

Zgotovljene postelje

iz gostonitega rdečega, modrega, belega ali rumenega nan-kinga, pernica, 180 cm dolga, 120 cm široka, z 2 zglavni-koma, vsak 80 cm dolg, 60 cm širok, napoljen z novim, sivim, jako stanovitnim puhastim posteljnim perjem 16 K; napol puh 20 K; puh 24 K; same pernice po 10 K, 12 K, 14 K, 16 K; zglavniki 2 K, 3 K 50 h, 4 K. — Pernice 200 cm dolge, 70 cm široke K 13—, 14,70, 17,80 in 21—; zglavniki 90 cm dolgi, 70 cm široki K 4,50, 5,20, 5,70; podpernica iz močnega rikastega gradlna. Razpošiljanje po povzetju od 12 K naprej franco. Dovoljeno je vzeti nazaj ali zamenjati franco. Za neugajoče se povrne denar. — Cenovnik zastoj in franco. 456 50-6

S. Benisch, Deschenitz, šte. 199, Šumava, Češko.

Žlindra

zajamčena

po najnižji ceni

dobi se samo

pri

AGRO - MERKUR-ju

v Ljubljani in Trstu.

Dobe se tudi vsa druga gnojila.

Kdor takoj kupi dobi še poseben popust!

Porabite ugodno priliko!

Najbolj varno naložen denar je v slovenski Mestni hranilnici ljubljanski

Stanje hranilnih vlog **nad 38 mi-lijonov K**

Rezervni zaklad **nad 1 mili-jon kron.**

Mestna hranil-nica ljubljanska obrestuje hra-nilne vloge po

4 1/4 %

ter pripisuje ne-vzdignene obresti vsakega pol leta h kapitalu.

Za varnost denarja je porok zraven rezervnega zaklada mestna občina ljubljanska z vsem premoženjem in vso svojo davčno močjo. V to hranilnico vlagajo sodišča denar mlado-letnih otrok in varovancev ter župnišča cerkveni denar.

Dne 1. in 16. vložen denar se obrestuje takoj.

Rentni davek od vloženih obresti plačuje hranilnica iz svojega in ga vlaga-teljem ne zaračuni. — **Denar se lahko pošilja tudi po pošti.**

Sprejemajo se tudi vložne knjižice drugih denarnih za-vodov kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo.

Posoja se na zemljišča po 5% obresti in proti amortizovanju posojila po najmanj 1/4% na leto. Dolžnik more svoj dolg poplačati tudi poprej, ako to hoče.

Posoja se tudi na menice in vrednostne papirje.

Mestna hranilnica izdaja lične

185 12-7

domače hranilnike.

Priporočamo jih zlasti staršem, da z njimi navajajo otroke k varčnosti. V podpiranje slovenskih trgovcev in obrtnikov upeljala je ta slovenska hranilnica tudi

kreditno društvo.

Mestna hranilnica ljubljanska je v lastni palači v PREŠERNOVI, prej SLONOVI (Elefantovi) ulici šte. 3.

Narodni slikar in pleskar v Celju.

P. n. občinstvu vljudno naznanjam, da izvršujem vsa v svojo stroko spadajoča dela, kakor tudi cerkvena, sobna in dekoracijska, slikarije, črkooslikarstvo na steklo, les, itd. — Prevzamem vsa stavbena in pohištvena pleskar-ska dela, katera izvršujem vestno in po naj-nizjih cenah. — Sprejemem takoj več zanesljivih pomočnikov.

Mihael Dobrave, Celje,
Gospodska ulica šte. 5.

Lekarnarja A. Thierryja balzam

(obl. varovano.)

Edino pristen z nuno kot varstveno znamko.

Največjega učinka proti želodčnemu krču, napenjanju, zaslezenju, motejnu prebave, kašlju, prsnim in pljučnim boleznim, hripavosti. Izredno rane či-steče, bolečine tolažeče. 12 malih ali 6 dvojnatih ali ena velika specialna steklenica K 5'—.

Lekarnarja A. Thierryja centifolijsko mazilo

zanesljivega učinka za otekline, rane, ranitve, še tako stara vnetja. 2 škat-ljici K 3'60. Naslov: Lekarna pri angelu varhu

A. Thierry v Pregradi pri Rogatcu.

Dobiva se v skoro vseh lekarnah.

315 18—18

Ljubljanska kreditna banka v Ljubljani

Delniška glavnica kron 3.000.000.

v lastni hiši, Stritarjeva ulica št. 2.

Rezervni fond kron 400.000.

Podružnice v Spljetu, Celovcu, Trstu in Sarajevu.

149 40-28

Sprejema vloge na knjižice in na tekoči račun ter jih obrestuje od dne vloge po čistih

4 1/2 %

Kupuje in prodaja srečke in vrednostne papirje vseh vrst po dnevnem kurzu.

Pošne hran. račun št. 54.366.
Telefon št. 48.

Najboljša prilika za sigurno štedenje je plodonosno vlaganje gotovine pri denarnih zavodih, ki nudijo najugodnejše pogoje.

„LASTNI DOM“

registrovana kreditna in stavbena zadruga z omejeno zavezo v Gaberju pri Celju

Pisarna je v Celju, Rotovške ulice št. 12

Urađuje se vsak dan razun nedelj in praz-nikov od 8.—12. ure
*** dopoldne. ***

54

sprejema hranilne vloge od vsakega, je član zadruga ali ne, na tekoči račun ali na hra-nilne (vložne) knjižice in jih obrestuje letno po

Hranilne knjižice drugih denarnih zavodov sprejema kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje prenehalo. — Rentni davek plačuje zadruga in ga ne odteguje vlagateljem tako da dobijo na leto celih 5 K od naloženih 100 K. — Posojila daje proti 6% obrestovanju na osebni kredit, proti zastavljenju vrednotic, dragocenosti ali nepremičnin na menice ali dolžna pisma. — Odplačuje se na račun glavnice in obresti v mesečnih ali v posebej dogovorjenih četrt — oziroma polletnih obrokih

pet od sto (5%)

Edino narodno kamnoseško podjetje v Celju.

Prva južnoštajerska kamnoseška

industrijska družba.

Brzjavlj.: Kamnoseška in-dustrijska družba Celje.

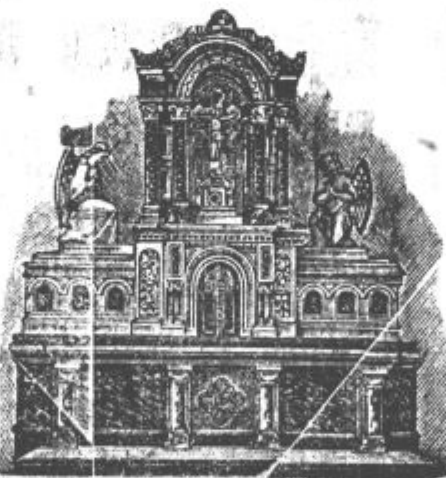
66

Stavbena in umetna kam-noseška obrt s strojnim obratom.

Izvrševanje vseh stavbe-nih deli kakor stopnic, fasad, podbojev, pomolov, nastavkov itd. iz različnih kamenov in cementa.

Specijalna delavnica in podebarski atelje za umetna cerkvena dela kakor: altarjev, obhajilnih miz, prižnic, kropilnih in krstnih kamnov itd.

Brušenje, poliranje in s strganje kamena s troji.

Mnogoštevilna zaloga nagrobnih spomenikov iz različnih marmornih vrst gra-nitov in sijentov po razno-vrstnih narisih in nizkih cenah.

Naprava zidanih ali betoni-ranih rodbinskih grobišč (raker).

Tlakovanje cerkva, dvoran in hodnikov s samotnim ali cementnim tlakom.

Izdelovanje pohištvenih plošč iz različnih najbolj ldočih marmornih vrst v vseh oblikah. Popravljanje spomenikov, ude-lavanje napisov v iste.

Vinko Kukovec

stavbeni podjetnik in tesarski mojster,
lastnik parne žage na Lavi pri Celju
prevzame vsakovrstna

61 50-83

stavbena zlasti tesarska dela.

Ivan Ravnikar

Celje, Graška cesta.

**Največja in najcenejša
zaloga** špecerijskega in
barvnega blaga.

Prodajam pravi zabukovski
premog po najnižji ceni
cele vozove in na drobno.

Kupujem suhe gobe, oves,
pšenico, sploh vse deželne
pridelke.

Na debelo. Na drobno.

Sprejemem takoj
učenca.

Agro-Merkur

v Ljubljani.

Uradni prostori: Janez Trdinova ulica št. 8. Podružnica: Trst,
ulica Stadion št. 3. Skladišče in kleti v Trstu in Ljubljani.

**Agro-Merkur je trgovcem in gostilni-
čarjem itd., zadrugam, društvom itd.
najboljši vir za nakupovanje blaga.**

Pozor! Umetna gnojila, galica, žveplo, krmila,
semena stroji in orodja.

Vina! Štajerska, istrska, dalmatinska, dolenska,
goriška, vipavska, zajamčeno pristna vina.

Sir, maslo, žito, moka, olje itd.

Agro-Merkur preskrbi vsako blago.
Agro-Merkur kupuje vse pridelke in izdelke.

52-86 Cene najugodnejše, postrežba solidna.

Zahtevajte pravila, cenike. — — — Ponujajte svoje pridelke.

Zvezna trgovina v Celju

V zalogi ima potreščine za pisalne stroje vseh sistemov po originalnih cenah, kakor:
ogljeni papir v treh kvalitetah: črni, modri in vijolčasti. — Trakove za vse sisteme
v vseh barvah. — Sprejema tudi abonement na trakove. — Radirke in olje za stroj.
Edisonove mimeografe za strojepisce. — Edisonove mimeografe za ročno pisavo. —
Voščeni papir, barvo črno in modro za mimeograf. — Vsakovrstne papirje za stroj.

Posreduje pri nakupih pisalnih strojev.

83 48-82

Južnoštajerska hranilnica v Celju v Narodnem domu.

Sprejema hranilne vloge vsak delavnik od
8. do 12. ure dopoldne in jih obrestuje
po **4 odstotke**, ter pripisuje obresti vsakega pol leta h kapitalu.
Rentni davek plačuje hranilnica sama ter ga ne odteguje vlagateljem.
Za varnost vlog jamčijo okraji: Šoštanj, Sevnica, Šmarje,
Gornji Grad in Vrnsko in rezervna zaklada, katera znašata vže nad
280.000 K. Ker nima namena iskati dobička, zato razdeli znatne
svote v obče koristne in dobrotne namene za gori navedene okraje.

Dosedaj je dovolila za dijaške ustanove
30.000 kron, za vodovodne naprave
10.000 K, za napravo potov 1500 K, različnim učnim zavodom in
za ustanovitev slovenske obrtne strokovne šole 2.400 K, za pod-
pore različnim požarnim brambam in v kmetijsko gospodarske
namene nad 2.000 K, skupno tedaj nad 45.000 K. **Sprejema
tudi hranilne knjižice** drugih posebno neslovenskih denar-
nih zavodov in jih obrestuje, ne da bi se pretrgalo obrestovanje.

Slovenci, poslužujte se **Južnoštajerske hranilnice** pri nalaganju svojega denarja ali kadar nalagate denar za mladoletne
ali varovance in zahtevajte pri sodiščih, **južnoštajersko hranilnico.**
da se naloži denar za mladoletne oziroma za varovance izključno le v

43 52-35

POSOJILNICA v CELJU

POSOJILNICA V CELJU, ki je bila leta 1881 z ne-
omejeno zavezo ustanovljena, šteje sedaj nad
4200 zadruženikov, kateri imajo vsega nad
72.000 kron vplačanih deležev.

POSOJILNICA uraduje vsak dan od 9. ure do 12. ure
dopoldne razun **nedelje in praznikov.**

— Poštne hranilnice ček. št. 9579 —

**V lastni hiši
'Narodni dom'**

Telefon št. 22

HRANILNE VLOGE sprejema od vsakega, ako tudi
ni član zadruge ter jih obrestuje po $4\frac{1}{2}\%$. —
Sprejema vložne knjižice drugih denarnih zavodov
kot gotov denar, ne da bi se obrestovanje pre-
nehalo. Posojilnica plačuje rentni davek sama, ne
da bi ga odtegnila vlagatelj. Posojila daje na
osebni ali hipotekarni kredit proti 6% , $5\frac{1}{2}\%$
in 5% obrestovanju.

Nad 6 milijonov kron hranilnih vlog **Nad 332.000 kron rezervn. zaklada**

13 52-36